

Daima Edebiyat

e-dergi ~ edebiyat | kültür | sanat

www.edebiyatdaima.com

Çocuk düşerse ölür çünkü balkon
Ölümün cesur körfezidir evlerde

Sezai Karakoç ~ Balkon

TEMA: BALKON

Muhammet Erdevir, Ersin Kartal, Yasin Mortaş, Şahin Taş, Ahmet Menteş, Fatma Nur Uysal Pınar, Beyhan Keçeli, Oğuz Ertürk, Hande İkbâl Türedi, Ahmet Akbayır, Burçin Laçın Altay, Hatice Tarkan Doğanay, Lale Şeyda Gülsoy, Ahmet Doğru, Feyza Keşan, Suzan Yörük, Buket Uçar, Aysun Polat, Gülgün Helvacıoğlu.

Tema Dışı:

Ayşe Ay, Aziz Nayır, Deniz Dengiz, Mert Topuz, Ahmet Ergin, Okan Balkan, Bengül Alkan, Emine Selcen Akkuş, Ercan Sağlam, Banu Horoz, Abdullah Sezer, Emre Erol, Hamza Yaşar Ocak, Erkut Tokman, Sibel Yılmaz, Şuheda Beyaz Sönmez, Hande İçeli Acabay, İ. Usame Yördem

Kapak Tasarım: Adige Batur

Yıl: 1

Sayı: 3

Mart
2022

MENÜ

Edebiyat Daima

edebiyat | kültür | sanat

- Öykü
- Şiir
- Deneme
- İnceleme
- Kitaplık
- Sinema
- Çeviriler
- Gündem
- Diğer
- YouTube Kanalımız
- Yayın İlkelerimiz
- E-DERGI
- Divanlar Arasında
- Söyleşi ve Soruşturmalar
- Defter
- Duyurular

Sosyal Medya

1,093 Takipçi

TAKİP ET

Son Yazılar

MUSTAFA NURULLAH CELEP | ŞÜKRAN KARA'NIN İLK ŞİİR KİTABI "ŞARKISI YABANCI"

KÜNYE

Daima Edebiyat e-dergi, www.edebiyatdaima.com tarafından periyodik olarak yayına hazırlanan aylık kültür, sanat, edebiyat dergisidir.

Daima Edebiyat dijital olarak yayımlanır, basılı değildir ve erişimi ücretsizdir. Yayımlanan yazı ve şiirlerin telif hakkı ve hukuki sorumluluğu yazarına/şairine aittir. Kaynak gösterilmeden alıntı yapılamaz.

Genel Yayın Yönetmeni: Muhammet Erdevir

Yayın Kurulu: Ersin Kartal, Emine Gündüz Menteş, Ercan Sağlam, Hatice Yıldırım, İbrahim Halil Çelik, Murat Serdar Çakıroğlu, Betül Yordam, Hande İkbâl Türedi.

dergi@edebiyatdaima.com

    /daimaedebiyat

Daima Edebiyat
e-dergi ~ edebiyat | kültür | sanat

Tasarım & Dizgi: Prelüt Creative Medya

Kurumsal Firmalar, İşletmeler ve Bireysel Girişimler için;
SEO Uyumlu Metin ve İçerik Yazarlığı, Sunum, Basın Bülteni,
Açıklaması ve Brief Yazımı; Kitap-Dergi-Katalog Yazım, Tasarım
ve Yayıncılığı; Editörlük ve PR Hizmetleri, Sosyal Medya Yönetimi,
Pazarlama Çözümleri, Web Sitesi.

PRE
LÜT

prelutcreeative

0546 237 91 79
prelutmedya.com

İÇİNDEKİLER

Tema: Balkon

- Muhammet Erdevir – **Evden Evrene Uzanan O Kısa, İnce Yol** (s.1)
Ersin Kartal – **Balkon Çıkmazı ve Şerh Kuşlar** (s.5)
Yasin Mortaş – **Pergola** (s.7)
Şahin Taş – **Balkon-Bahçe, Denge** (s.8)
Ahmet Mentеш – **Balkonsuzluk Sendromu** (s.9)
Fatma Nur Uysal Pınar – **Kısa Öyküler** (s.10)
Beyhan Keçeli – **Şişt!** (s.12)
Oğuz Ertürk – **Balkon İpinde Kuş İntiharı** (s.15)
Hande İkbal Türedi – **Gölgeye Vurmuş Kanat Sancısı...** (s. 16)
Ahmet Akbayır – **Balkon Salıncağı** (s.19)
Burçin Laçın Altay – **Düş Odası** (s.20)
Hatice Tarkan Doğanay – **Balkon** (s.23)
Lale Şeyda Gülsoy – **Balkon** (s.25)
Ahmet Doğru – **Koyu Balkon** (s.29)
Feyza Keşan – **Bodur Karmaşa** (s.30)
Suzan Yörük – **Evim Evim Güzel Evim** (s.32)
Buket Uçar – **Niyetler Kısmetler** (s.34)
Aysun Polat – **Turkuaz Balkonun Sakinleri** (s.37)
Gülgün Helvacıoğlu – **Kozmik Mekân** (s.40)

Tema Dışı

Ayşe Ay – **Akasya** (s.43)

Aziz Nayır – **iz** (s.46)

Deniz Dengiz – **Hiçliktaş** (s.47)

Mert Topuz – **Manitaları Ayarlama Enstitüsü** (s.49)

Ahmet Ergin – **Yabancı** (s.51)

Okan Balkan – **Halk Otobüsü** (s.53)

Bengül Alkan – **Pembe** (s.55)

Emine Selcen Akkuş – **Yürüyüş** (s.57)

Ercan Sağlam – **Tekir** (s.58)

Banu Horoz – **Kuyuları Öp, Kıyıları Uzak** (s.59)

Abdullah Sezer – **Stratonikeia** (s.60)

Emre Erol – **Ménage à Trois Gizdüşümü** (s.61)

Hamza Yaşar Ocak – **Bir Çocuğun Penceresi** (s.62)

Erkut Tokman – **] taş [** (s.65)

Sibel Yılmaz – **Çağımız İnsanın Masalı: “Belleğin Girdapları”** (s.66)

Şuheda Beyaz Sönmez – **Burası Sana İyi Gelecek!** (s.70)

Hande İçeli Acabay – **Sözün Gölgesi: Gölgenin Sözü** (s.72)

ARKA KAPAK ŞİİRİ: İ. Usame Yördem – **Şeyler Tarihi**

BU SAYININ TEMASI:

balkon

EV DEN EVRENE UZANAN O KISA, İNCE YOL

Muhammet Erdevir

Edebiyat Daima’da yazar/şair dosyası yapmıyoruz. Bu şekilde çıkan ve yazar şair temasını gayet başarılı çalışan epey dergi var çünkü. Bunun yerine her ay bir tema duyuruyoruz. Üçüncü sayımızın teması “balkon”du. Balkon deyince akla ilk gelen isim Sezai Karakoç merhumdur elbette. Onun “Çocuk düşerse ölür çünkü balkon / Ölümün cesur körfezidir evlerde” dizeleri şiirserverlerce iyi bilinir. Ben de “Balkon” isimli öykümde bu dizelere atıf yapmıştım. Sevdiğinin apartmanın sokağından geçip gidişini balkondan çaresizce izleyen bir delikanlının serencamını anlatır bu öykü. Sezai Karakoç’tan sonra balkon deyince aklıma Hüseyin Atlansoy geliyor. 80 Kuşağı’nın bu özgün sesinin “Balkon Çıkmazında Efendilik Tarihi” isminde bir şiir kitabı var. Kitaba adını veren şiirde şöyle der Atlansoy:

*“aşlı bilinmeyen fransızca şarkıları dinlemekten yorgun
kekeme gülümsemelerin mahmur yüzü ortadoğu
kesik öksürüklerini saçlarımıza düzensiz
zincirleme darbeleriyle savuruyor
atların terkisine uzanan eyerlerin saltanatında
efendi balkon çıkmazında canalıcı tavırla
arapkırması gözlerini kırptıyor ilgilerinin”*

İnsanın doğasında eve özlem var. Bir yere sığınmak, ayaklarını sabit ve güvenli bir yere basmak, dünyayı o sükunette yaşamak ihtiyacı... Koşturmacayı en çok sevenler bile ömürlerinin bir noktasında “bir tatlı huzur” almak için evin sıcaklığına başvurur. Fesleğenli bir balkon, seyrek beyaz bulutlu mavi bir gökyüzü, sokağın seslerinin dinleneceği güzel ve huzurlu zamanlar... İnsan budur işte, yarım saatlik bir huzurda durulabilecek dalgalı bir deniz. Ahmet Telli’nin “Akşamı Geciktirebilirsin Belki” şiirinde çok güzel betimlendiği gibi:

*“Gün batarken sula fesleğenleri
balkonun kokusu sokağa taşsın
sokaklar kayıp çocuklar gibi
hırçındır, ürkek ve biraz şaşkın”*

Şimdilerde şehirler, devasa kuşatma kulelerinin istilası altında. Orta Çağ'da müstahkem kaleleri kuşatırken surları aşmak için oldukça yüksek ve dayanıklı kuşatma kuleleri inşa edilirdi. Bu kulelerin altında bulunan tekerlekler aracılığıyla kule surun önüne kadar getirilir, rampalar indirilince kuledeki askerler surlara iner ve böylece kalelerin fethi kolaylaşır. Cam ve alüminyum kaplı şimdinin kuşatma kuleleri kırk, elli hatta altmış katlı birer heyulayı andırıyor. Bizi birbirimizden koparması bir yana öncelikle insanı özünden, topraktan ayrı tutmak gibi dehşetengiz bir işlevi yerine getiriyor. Bakon, her ne kadar moderniteyle birlikte hayatımıza görece yeni girmiş bir yapı unsuru olsa da bugünün kentlileri olan bizler için bir nostaljiyi temsil etmek üzere. Kuleler göğe doğru yükseldikçe topraktan uzaklaşıyor, bize ait olmayan suni bir iklimde köklerimize uygun olmayan bir hayatı yaşamak zorunda kalıyoruz.

“Balkon” önce sokaktır, doğrudan sokağa açılan bir kapıdır. Küpeştelere tutduğumuzda sokağın dalga dalga büyüyen sesleri arasında yol almaya başlarız. İşte bu, hayatın ta kendisidir. Yaşamdır, yaşamaktır. Yaşamın iyilik ve mutluluk getirmesini bekleriz ama bu her zaman mümkün olmaz. Acısını da göğüslemek gerekir önce. Sonra da kucaklamak... İnsan o acılar sarmalında pişiyor ve olgunlaşıyor. Balkon, huzur kadar sokakta çağlayıp akan hayatın her yönünü kuşatabilmektir benim için. Tıpkı Abdülkadir Budak'ın “Sincan'da Bir Sokağın Balkondan Görünüşü” şiirinde söylediğince:

*“Annemin öldüğünü hiç kimse farketmemiş
Saçı sarmaşık ablamın, sesi kuş çığlıkları
Balkonumdan bakıyorum, kendi içine çıkıyor
Parka teğet geçmiyor, sokak değil içkanama
Şiirini yazmalyım bana benziyor çünkü
Akrabalar arasındaki müthiş yalnızlığuma”*

“Balkon”un konumunu evin konumu belirler. Sizin için ev neyse balkon da onunla ilintilidir. Ev bir kabuktur, sarıp sarmalar. O halde balkon bu kabuğun dışarıya açılan ama aslında tam olarak dışarıya uzanmayan “uzantı”ıdır. Bu uzantı sınırlıdır, kısıtlanmıştır. Küpeştelere çevrenmiştir. İki üç sıra fayanstın müteşkil bir kaplamaya sahiptir ve işte o kadar... Balkon bir gemidir ama bırakın denizlerde yol almayı, henüz kızaktan inmemiştir bile. O, teranelerin en yalnız işlerindedir. Göğü tam görmez. İşin aslı gökyüzünü ancak çevre binaların ve bulunduğu kat irtifakının izin verdiği ölçüde görebilir, gösterebilir. O eve ait olduğu kadar dışarıya da aittir. Ve yine o, dışarıya ait olmadığı gibi tam olarak eve de ait değildir. Bu anlamıyla tam bir “modern”dir. Onu bir kuşatma yaran ve kuşatan olarak görebiliriz. İçeriyle dışarının diyalektiği arasında çırpınıp duran bir paradokstur balkon. Kış soğuklarında dışarıya, yaz sıcaklarında eve dahildir. Konumu, konumsuzluktur.

Lorca'nın "Hoşça Kalın" şiirinde (Çeviri: A. Kadir ve Afşar Timuçin) balkon yaşamla ölüm arasında bir yere konumlanır. Ne ölümdür ne yaşam. Fakat hiç kuşkusuz balkon, bir tarafı yaşama ve bir tarafı da ölüme açılan bir duraktır:

"Ölürsem

Açık bırakın balkonu.

Çocuk portakal yer.

(Balkonumdan görürüm onu.)

Orakçı ekin biçer.

(Balkonumdan duyarım onu.)

Ölürsem

Açık bırakın balkonu!"

Lorca'nın şiirinde ölüme yaklaşarak beliren balkon imgesi, içinde yaşam taşıyan bir evin sadece belirsiz zamanlarda kullanılan bir parçası olarak kalkmak için hazırda bekleyen bir misafir gibidir. Oysa misafir gidebilir ama balkon gidemez. Onun yeri hep içeriyle dışarı arasında, dışarıya yakın bir konumda olacaktır. Yükseklik yarışındaki apartmanlarda yerini kat bahçelerine bırakıyor balkon. Bahçe ama kuşlar konamıyor söz gelimi. Kuşların, arıların, kelebeklerin olmadığı; adına "bahçe" denen genişçe saksılar da balkondan da kötü bir talihi yaşıyor. Ne balkon ne bahçe... Ne içeride ne dışarıda... Sokak da yok artık, sitelerin "güvenli" ve "korunaklı" iç arazilerine açılıyor bu yapı. Fakat içerisi kuşatılmışlığı getiriyor. Ferahlamak, hava almak, rahatlamak, doğaya yaklaşmak isteyen insanları sürekli doğadan uzaklaştırırken görüyoruz. Beton saksılara doldurulan toprağa dokununca toprakla bütünleşmiş mi oluyoruz yoksa uzaklaşıyor muyuz varlığımızın özünden?

“Balkon” temasına uygun şiirlere bakarken yolum ilk kez okuduğum bir şairle, Hüseyin Avni Cinozoğlu’yla kesişti. Cinozoğlu’nun doğrudan “Balkon” adını verdiği bir şiiri var. Birbirine karşı üstünlük ve konfor yarışındaki “ahali”nin yarışma aşkına temas ediyor Cinozoğlu bu şiirinde.

*“kuşları öldürmezdim pençelerim olsaydı bile
zaman zaman gelir sevincimizi artıran melek
bizi de ısıtır yoksulları ısıtan güneş*

*yüksek yaptılar evlerinin balkonlarını
birbirinden üstün olmak isteyen ahâli
güneşi yağmuru geçirmez kara şemsiyeleri”*

İnsan ayaklarının üzerinde nereye giderse gitsin varlığını hep toprağa borçlu oldu. İnsanoğlunun insanlığı, yarattığı kültürü ve kurduğu medeniyeti hep toprak etrafında biçimlendi. Fakat bilgi birikimi ve deneyim arttıkça insanın doğa üzerindeki hakimiyeti genişledi ve insanlık doğanın hâkimi oldu. İşte bu noktada her şeyimizi üzerinde inşa ettiğimiz toprakla aramıza mesafe koymaya başladık. Yaşadığımız, çalıştığımız konut ve binaları yükselttikçe yükselttik. Fakat eksik olan bir parça vardı. Bu binalar nefes almıyordu, bizi günden güne boğuyordu. Devasa pencerelerden giren güneş bizi ısıtmaya yetmiyordu. Nihayetinde “balkon”u icat ettik. Başımızı pencereden dışarı uzatmanın bize yetmediği yerde, tüm gövdemizi ev ve iş yerlerimizden dışarıya uzatmaya yarayan o meşhur çıkıntı. Halbuki balkon evin içine ait olmadığı gibi evin dışına, yani sokak veya caddeye de ait değildir. Doğası gereği bir “haymatlos”tur o. Vatansız, kimliksiz, aidiyetsiz bir yapı parçasıdır. “Bir tabut kadar” yer tutan bu yapı, kefenini giyip ölümünü bekleyen modern insan için gözü rahatlatan ama gönü doyumlayan bir avuntudur. Evlerden evrene uzanan bir yoldur ama çok ince bir yol... O kadar ince ki yürümek mümkün değil ve düşmek, kaybolmak, parçalanmak gayet olası. Sezai Karakoç’un “Balkon” şiiri tam da böyle bir ayrışmayı, bu ayrışmaya dair bir bilinci temsil eder:

*“İçimde ve evlerde balkon
Bir tabut kadar yer tutar
Çamaşırlarınızı asarsınız hazır kefen
Şezlongunuza uzanın ölü*

...

*Bana sormayın böyle nereye
Koşa koşa gidiyorum
Alnından öpmeye gidiyorum
Evleri balkonsuz yapan mimarları”*

BALKON ÇIKMAZI VE ŞERH KUŞLAR

Ersin KARTAL

*Akşamları karanlığı koynun getirir
Ve bizi avutmaz şiiri balkonların*

Meğer sevdiğim tüm kadınlar
sana yalnızlığımdanmış
Öptüğüm dudaklar tüm paramparça

Ya senden vazcayar da dalarsam sokaklara
Gözlerimi asarsam uzun balkonlara uzun-
balkonlara uzun uzun bakar da
ya anlaşılmazsam baktıklarımın

İnsan mutsuzluğun birimidir o vakit
Balkon yalnızca kuşların

Hem anlaşılmazsak
Sokağın en ayıp kaldırımında
ağız ağıza geliriz

Anlaşılmazsa, bi kavaklar anlaşılmaz
Anlaşılmazsa, benden sana akan bu sokak
Bu naylon çiçek duvardaki
Bizi sonuna kadar soluğumuzdan tutup sallayacak

*Akşamları karanlığı koynun getirir
Ve bizi avutmaz şiiri balkonların*

O kadın
yani sen
Açmaz da pencerelerini
Kanırtırsın göğre doğru sanki
Sonra ben balkonlarına uzun uzun-
Bi karanfil sokulur bana; üstümde ölüm kokusu

Say ki balkonlarını kanatınca güvercinler
Say ki saksıların intiharı çökünce omuzlarına
Say ki senden vazcayar da dalarsam sokaklara
Akşamların karanlığı koynun eritir
Ve anlaşılmaz balkonların karanlık korkusu

Kuşlar, yine kuşlar, bi daha kuşlar ve hep kuşlar
Sığmaz koynunda çıktığın balkonlar şehre
Senin sustuğun yerden bin şehir bi daha başlar

O kadın
yani sen
Çıkamaz da balkonlarına
Seğirtirsin göğre doğru sanki
Bindim seni sevmenin kısırağına
Bindim ve buna düşmek ve buna düğüm
Ve buna balkonlar eklendi ve buna korkuluklar

Hem o zamanlar
henüz evlerinden vurulmamışken sokaklar
Bize şerh düşerdi sonbaharı andıran bir bahar
Ki anlaşılmazsak
Şehir düşerdi

Anlaşılmazsa, bi duraklar anlaşılmaz
Anlaşılmazsa, benden sana bakan bu balkonlar
Bu gökyüzü, bu kent, bu varoşlar
Saat tamam
başlar birazdan kediler
Birazdan şu sokaktan gözlerimi yoklarlar

*Ve işte böylece
Akşamlara karanlığı koynun getirir
Ve bizi avutmaz şiirleri balkonların*

PERGOLA**Yasin Mortaş****I**

açlık
balkondan başlayacaktı
sonra çocuk uçurtmayı öldürecekti
kendi uçurum tarihiyle kalacaktı insan

II

ben
balkonların ayaz köşesiyim
göğsüme sıkışmış bir mandal ağrısı yaz
bir türlü kurumadı şu yalnızlık gömleğim
çağı sıkıp katladım dişlerimin arasında
ey yazman bunu da yaz

ah
batıya bakan
balkonlar çok üşütür
çünkü annemin elleri topraktır biraz

söz
balkonu unutturan dağ olacağım sana
çiçek sezası saksılar küf olsun

beton ağzıyla biçsin zamanı apart katlar
taşlar kalbini sıkıştırırsın rüzgarın
başımızda dönsün o dilsiz pergola
evet biliyorum
bu balkon gök üstünde zindan
“duygu iplerine ölüşler serin”miş parola

ah
balkonlar küstürür annemi
çünkü elleri dağ rüzgardır biraz

saate sıkışmış bir balkon nefesiyle uçtu kuş
gün yoruldu koynumda
güneş çekildi pencereden
bir akşam ki divanlarda trajedi
çimleri yıkayan yağmur telaşı yok
bir uyku bozukluğu bir yorgunluk
terli bir ırmağın yok nefesi

ah
balkonlar parmaklığıdır şehrin
kayboldu içimdeki dağ
ve bahar silsilesi

İyi ki annemin ellerinde büyür ilkyaz

BALKON-BAHÇE

Şahin Taş

koptuk ikimiz de doğamızdan
balkonumu bahçe sanıp konan kuş!

DENGE

Şahin Taş

eyvah, kedinin
sinsi kara gölgesi!..
uçamadı ah!..

fırlat terliği
balkondan aşağıya
ama nafi!..

serçe masum da
solucanın suçu ne

BALKONSUZLUK SENDROMU

Ahmet Menteş

Sessizce geç sokaktan, incinmesin balkon.

Önce balkon vardı. Sonra evi yarattı Tanrı. Sığınaklar sunmak için. Gündüzün insanı korkuları gece de sürmesin diye. Korkunun arsız kurdu içini durmadan kemirmesin diye. Hayat ki insanı alt etmiş olma duygusuyla beslenen yaratık. Hep diplere, hep derinlere, her an aşağılara çekebildikçe onu, mutlu. Ve ellerinde, yokluğun ince yuları hâlâ. Ve şehirlerde öyle karanlık ki. Balkon, umut oldu kimilerine, kimilerine ölümü anımsattı durmadan. Evden kaçıp balkona sığınanlar oldu. Balkon amaçtı, ev araç. Orada, duvarda, birtakım gölgeler; burada, içinde, bir anlık öfkeler. Işıktan doğup gölgede ölenler. Sesi duy ve kokla çiçeğin esrarını. Öyle ki eski bir şarkı birden dindiriverecekmiş gibi tüm huzursuzlukları.

Görünen her şey gölgeymiş, öyleyse görmezden gelinenler ne yapmalılar bir gölge kadar bile olamayışlarının hüznüyle? Nasıl yaşamalılar? Yaşamalılar mı? İntikamın elbet bir gün alınacağına olan inançla mı tutunmalılar hayata? Tüm aşağılanışları sineye çeke çeke... Atılacak her yumruğu erteleyerek mi ötelere, öte denen diyarlara? Sessiz akan bir ırmak olmak düştüyse eğer senin de payına; kovala gölgeleri, yansıtma sana bakan yüzleri, ölüysen de belli etme ölülüğünü... Bu sessizlikte kulağın ne gereği var? Azalt duyularını. Duyularını eksilt. Ağla bakalım, fare gülüşlü, ağla! Balkona çık ve bak sadece. Uzaklara. Bekle. Gün geldiğinde bağımsızlığını ilan edecek her balkon. O zaman balkonların erki yoksulların olacak. Bu düşlerle doldur içini.

Görebilsek şu balkonlarda neler var. Sonsuz küçük yok oluşların derdinden bir sıyrılıp... Balkona asılmış çamaşırlar, belli ki yoksul bedenleri saracaklar kuruduktan sonra. Diğerlerininse çamaşırlık değil salıncaklı koltuklarını görürsün balkonlarında. Birinde bedenler dinlenmek için sallanır, diğerinde çamaşırlar asla dinlenemeyecek olan bedenleri sarmak için sallanır. Böylece balkona bakma bilgisini ediniriz. Balkona bakma bilgini oluruz yaşamın artıkça bu acımasız ikiliği. Öğreniriz, hayat bir var-lık bir yok-luk.

Balkon, yalnız adamların dünyasıdır. Bu tarafta yaşıyormuş gibi yapıp hep düşleyen öbür tarafı... Balkonsuzluktan ölmezlerse eğer, başka hiçbir şeyden ölmeyeceklermiş gibi bir his vardır içlerinde. Ve balkonda bir adam: Çok sonbaharlar-çok kışa ulaşamayışlar-çok gül kokusu eksikliği-güneş yarası yokluğundan sonra adam, sessiz olun dedi sokaktan geçenlere, sessiz olun balkonlar uyuyor. Oradan bakınca sokağa, hayatı görüyor. Sürüklenen yaşantıları bir o yana bir bu yana. Ona şarkı söylüyor adam, onsuzluğa küfrediyor. Sonra gene balkonda bir adam. O ve yalnızca bulutlar gecenin karanlığı içinde anlatılmaz şekilde mutluymuştu.

Bahar geliyordu, iyiydi bu zamanda gelmesi. Yukarılardan bakacağız önce tabiatın giyinmesine. Bakışlar, usulca geçip içinden gül kokularının, degecek sonsuzluğun son noktasına. Ey sonsuzluk, güzel karşıla bakışlarımızı orada! Daha başka savunularımız da var. Balkon hakkımızı alamayacak elimizden hiçbir mimar. Ve bundan sonra hiçbir balkon katılmayacak mutfağa! Ruhun ve insanlığın selameti için... Dünyanın tüm balkonları! Sevgiyle dolunuz! Ve sonra bir kuş gazeli, bir Kuşlu Gazel dökülecektir şair dilinden:

*“Kim sürmüş Altınok Metin dünyanın sefasını
Kirlenilmiş bir zamanı yürürken adım adım”*

Uğur-suz

Kanca tırnaklı, kıvrık gagalı, döner parmaklı kuş, balkondaki çamaşır teline kondu. Birkaç gündür içindeki sıkıntıyı hayra yoramayan kadın, baykuşu kovdu. Ertesi gün baykuş yine balkondaki tele kondu. Kadın söylene söylene çalı süpürgesini balkon demirlerine vurdu. Üçüncü gün baykuş gelmedi. Gelse de artık balkonda onu kovacak bir kadın yoktu.

Tek-Çift

Kahve fincanını alıp balkona çıktı kadın. Bardağındaki çayı tazeleyip balkona çıktı adam. Pencerenin mermerine fincanını koydu kadın. Bardağını sol eline alıp sağ eliyle ağzındaki sigarayı yaktı adam. Menekşelerini, deve tabanını, küpe çiçeğini suladı kadın. Sigara külünü el alışkanlığıyla balkondan aşağı silkeledi adam. Karşı balkonlarda farklı yalnızlıkları sindiriyorlardı ki bakışları birbirlerine sabitlendi o an. Çok sonra aynı balkonda, aynı müziği dinleyerek hayatlarının son deminde armağan olmuşlardı birbirlerine.

KISA ÖYKÜLER
Fatma Nur Uysal Pınar

Balkon Korkusu

Genç çift, ev sahibine tekrar tekrar sordu. Dediğiniz gibi balkon yok değil mi, diye. Ev sahibi, “Yok ama bütün kiracılar balkon isterken siz tam tersi balkonsuz ev derdindesiniz, ilginç.” Dedi, son kelimelerde sesini kısarak. Karı koca gözlerini birbirinden kaçırdı. Ev sahibi aslında kiracıların altı ay öncesine kadar üç kişi olduğunu bilmiyordu.

Şaibe

—Sekiz sene oldu demek dışarı çıkmayalı.
—Tam olarak öyle değil.
—Nasıl peki?
—Sekiz senedir balkondan öteye gitmedim. Ne içerideyim ne dışarıda yani.

KISA ÖYKÜLER
Fatma Nur Uysal Pınar

ŞİŞT! Beyhan Keçeli

Sokaktan sırt çantalı, uzun saçlı bir kadın geçiyor hızlı adımlarla. Onu ilk defa görüyorum buralarda. Belki kışın taşınmıştır mahalleye. Tam bizim balkonun hizasındayken seslenmeliyim. Ne önce ne sonra. Duymayabilir beni, göremeyebilir.

Balkonu çevreleyen camların sadece biri aralık duruyor, ağzımı burnumu aradan çıkarıp sesimi sokağa duyuracak kadar ancak. Tam zamanında “Şişst!” dedim haykırır gibi.

İşte, kadın durdu. Etrafa bakınıyor. Başını yükseltilere kaldırdı, sesin geldiği yeri arıyor. Bana el sallar mı? Bir kez daha sesleneyim, bulsun beni, gülümseyin bana.

“Şişst!”

Ağaçların arasından bakınca balkonumuz görünür bu mevsimde. Henüz kapatmadı yemyeşil ağaç dalları. Bu tarafa doğru bakıyor. El sallayacak büyük bir iştahla, gülümseyecek kocaman. Şu ağaçların körpe çiçekleri açacak benim içimde de.

“Şişst!”

“Ne yaptığını sanıyorsun sen? Yaşından da mı utanmıyorsun?”

“Şişst!”

“Bak ya! Polis çağıracağım. Görürsün sen. Senin gibi sapıklara pabuç bırakmamak lazım. Pis herif!”

Gülümsemedi, el sallamadı, üstelik kötü şeyler söylüyor. İşaret parmağımı salladığımı görünce iyice sinirlendi. Ama neden? Neden anlamıyor beni. Derdimi anlatsam öyle güzel olacak ki. Sese dökemediğim tek kelime “şışt”. Ötesi çok zor benim için.

Polisler, diyor kadın. Polisler gelecekmış, bekliyor. Karşı binadan biri bağırmişti bir gün “Polis imdat!” diye. Çakarlı araçla gelmişti polisler, şışt demiştim de duymamışlardı. Adamı götürmüşlerdi o gün. Annemi götürmezler, suç değil benim yaptığım.

Balkonun köşesine sindim, anneme seslendim: “Şişst!” Geldi o da oturdu yere yanıma. Zil çalıyor, ben anneme “Şişst” diyorum gitme anlamında.

“Teyzeciğim balkondaki bey, neyiniz olur? İnsanları rahatsız ediyormuş. Lütfen çağırır mısınız buraya. Kendisiyle görüşelim.” Başını içeri doğru uzatıyor polis, ellerim başımın arasında balkonun köşesindeyim.

“Ah be memur bey, oğlum konuşamaz ki nasıl rahatsız etsin insanları. Kış boyu camların ardında kaldı, baharla kavuştu balkona. Şuncacık açtım camı, o da hava alsın diye.”

Vestiyerin çekmecesinden çıkardığı kâğıtları verdi polislerin eline. Herkes sus pus. Kimse kimseye kızmıyor, başım artık ellerimin arasında değil. İşaret parmağımı ileri geri sallıyorum neşeyle. Dizlerimin üstünde yükseliyorum, balkon camının iki santimlik aralığından burnumu uzatıyorum hanımeli kokularına doğru, polisler kadınla konuşuyorlar. Kadının gözü bizim balkonda. Onun da burnunda mis gibi hanımeli...

Ben kedilere, kuyruklu uçurtmalara, parktaki çocuklara, yaşlı teyzeye, arsız dilenciye, gülüşerek geçen gençlere, sarhoşlara, hırslılara, çöpçülere, eli poşetli adama, kuşlara şışt derim. Uçurtma anlar beni, kuşlar ve kediler de. Mahallenin delileri ve çocukları bilir beni, el sallamadan geçmezler. Poşetli adam el sallayamaz ama başını kaldırıp gülümser bana. Babama benzer biraz da.

Hafızamın en eski sayfalarında kalan babam, kafesteki kuşa her uzanışında şışt der, işaret parmağını sallardı. Gülümserdim. Yemeğimi yemesem şışt der, parmağını sallardı. Lokmalar ağzımda büyüdü. Bazen yanağымda biriktirdiğim lokmalarla uyuduğum gecelerin sabahında annem, iki parmağını ağzıma daldırıp çıkarırdı babam görmeden. Bir tiksinti gelip geçerdi hafifleyen yanağımdan.

“İşitmiyor bu oğlan.” derdi iç çekerek babam.
“Para yok ki götürelim bir hekime.”

“Yooo.” derdi annem. “Hem işitiyor hem anlıyor benim oğlum. Zamanla dili de çözülür.” Babam sessizce gazetesini okur, göz ucuyla beni seyredirdi. Beni sever miydi bilmem ama kafesteki kuşa baktığı gibi bakmazdı bana. Ciddileşirdi, incelerdi, susardı. Kuşa şışt derdi gülümseyerek, kuş çıldırırdı kafesinde. Ben de gülümserdim ikisine bakarken. Şışt deyip babama bakardım göz ucuyla. Babamsa kuşa.

Sonra bir gün konu komşu doluştu eve. Tam da babamın eve geleceğı saatlerdi. Kadınların misafirlige gitmedikleri, eşlerin eve dönüş saatleriydi. Ağladı herkes annemle birlikte. Şışt dedim eve gelenlere işaret parmağımı sallayarak. Annemi ağlattıkları için kızgındım, babamı bekledim o gün, biz gittik babamı toprağın koynuna vermeye. Freni patlayan bir kamyon alıp sürüklemişti metrelerce. Varla yok arası olan babamı daha on yaşымda hepten yitirmiştim. Şışt dedim fotoğrafına bakarak, yine gülümsemedi.

Sokaktan gelen seslerle kendime geldim. Heyecanla koştum cam kafesime. Mahallenin çocukları balkonun altında toplanmış, sayışıyordular. Birazdan saklambaç oynamaya başladılar. Ebe, çocukların saklandıkları yerlere yaklaştığında ya da uzaklaştığında şışt diyordum. Ebenin işini zorlaştırsam da şikayetçi değildi çocuklar. Hatta benim de oyuna dâhil olmamdan memnun gibiydiler. Hiç bu kadar eğlendiğimi hatırlamıyordum yıllardır. Oyun bittiğinde içeri geçtim yüzümden silinmeyen gülümsemeyle. Aynadaki yansımam bir kez daha şaşırttı beni. Basbayağı kırklı yaşların sonunda bıyıklı bir adam. Yer yer ağarmış saç sakal. Çirkince şekillendirilmiş bıyık, seğiren sağ gözün etrafında derin çizgiler. Ben kendimi hâlâ duvarda asılı duran fotoğraftaki kadar çocuk sanıyorum. Ruhumla bedenimin arası bu denli açılırken aynaya baktığımda gördüğüme çok yabancıyım.

Yorgunum sanki biraz. Erkenden uyumak istiyorum. O gece rüyamda kendimi yine çocuk hâlîmle görüyorum. Konuşuyorum kafesteki kuşla. Babam bizi dinliyor. Hiç olmadığı kadar mutlu. Balkon çevreleyen camlar yok. Hanımeli kokusu iki camın arasından sızmaya çabalamıyor, rüzgâr yüzümü yalayıp geçiyor. Çamaşırlar eskiden olduğu gibi balkonda iki demir arasına gerili iplere mandallarla tutturulmuş. Bir kâğıt uçurtmayı savuruyorum balkondan aşağı. Çocuklar havada yakalıyor. Selam veriyorum onlara, merhaba diyorum gelen geçene. Birçok kelime var sesli. İçimde gömülü değil cümleler. Hep öyle kalmak isterken uyanıyorum yine. Balkona gidiyorum, mayıs güneşi ısıtmış her yeri, küçük aralıktan giren hanımeli kokusu dolmuş balkona. Ağzım burnum iki camın arasında öylece bekliyorum. Acaba ilk kim geçecek?

“Şışt”

Bu defa benden çıkmıyor bu ses. Merakla etrafa bakıyorum. Ağaçların arasından sesin geldiği yerde dünkü kadın el sallıyor tüm bedeniyle. Sırtında çantasıyla hoplaya zıplaya şışt diyor. Karşılıklı kahkahalara boğulurken ikimiz, ben aralıktan işaret parmağımı ileri geri sallıyorum.

Şışt!

balkon ipinde kuş intiharı

Oğuz Ertürk

kim kurtaracak çiçekleri saksılardan
ha morg koridoru ha apartman merdiveni
kim çalacak bir ölünün kapısını
yayılınca balkonlardan çürüme

korkuluk icat edilir korkulardan önce
halkın kırılmış dirince ekskavatör

kim kurtaracak sonbaharı belediye ekiplerinden
kilitli bir kapının ardında kalan masaları
yağmurdan kaçanlar için taksitlendirme
balkon sürgülerine

kurdele gerdiler olay mahalline
kuşların kısılmış seslerine ekskavatör

fiyakalı adamlar yetiştirdik
kursüler için sözlükler ürettik
bir güzeli tezgahlarda
unuttuk
saksıları çernobilin balkonlarında
peki

kim kurtaracak ruhumuzu alkışlardan

GÖLGEYE VURMUŞ KANAT SANCISI KAL DEDİĞİN YERDE DURUR NEFES Hande İkbal Türedi

İnanıyorum hâlâ.

Bir nefes almak ikimize de iyi gelir diye düşünüyorum. Sigaramla çıktığım balkonun soğuk demirleri ve yaşadığım korku ürpertiyor kollarımı. Ekim akşamı esintisinde uzak ışıkları izlemeye dalıyorum az önceki söz ve hareketlerinin etkisini düşünerek. Bir aşk, başladığı gibi gitmeli; bozulmamalı kimyası, hissettirdikleri. Oysa şu an hissettiğim tek şey içimdeki korkunç keder. Senin değişmen, beni değiştirmeye çalışman. İçine düştüğüm umutsuz yanılmışlık hissi.

Nisan ayında gittiğim Şile’de tanıyorum seni. Biten okul, arkasından iş başvurusu için dört yana bıraktığım özgeçmişler ve “Biz sizi ararız.” lı geçen koca bir kışın külfeti omuzlarımdayken görüyorum seni ilk. Bana baktığını fark ediyorum ve kafamı çeviriyorum. Elinde bir kitapla yanıma yaklaşip merhaba diyorsun. Çalan şarkıyı bilip bilmediğimi soruyorsun, ben de severim Hotel California’yı, diyorum. Bana hikayesini anlatmaya başlıyorsun. Bitiminde dolan gözlerini benden kaçırmadan anlıyorum, sen hislerini belli etmeyi sevmiyorsun. O günden sonra varmıyorum üstüne, sinirlendiğin ya da üzülmediğin zamanlarda yalnız bırakıyorum seni. Ama bu geceki tartışma uzun zamandır devam eden gerginliğin patlaması gibi.

Yang içindeki ying görünmez.

Balkonun esintisinde rüzgâr saçlarımı yalayıp geçiyor, temmuz rüzgarında sahilde saçımda dolaşan ellerini anımsıyorum. Gücünü her dokunuşunda hissettiğim, eylül ayında yüzüme bir tokat aşk edecek olduğundan habersiz, hiç bırakma ellerimi dediğim ellerini... Olurdu böyle şeyler hayatta: anlaşmazlıklar, tartışmalar... Sonuçta mutluyum seninle. Umut çömleğime düş doldurmuş, vermişim altını ateşe. Düşlerim fokurduyor gecede. Geri dönüşü olmayan bir sevdanın peşinden gitmek suç değil ya geliriz bunun da üstesinden. Yemek için çağırdığın evinde başlayan ve ateşlenen konuşmada kollarımı sıkarak silkelediğin cılız bedenimin olduğu yere yığılması...

Hıçkırıklarla ağlamaya başlamam, senin bu ağlamadan rahatsız olup masa örtüsünü yere çekerken kulaklarımı uğuldatan kırılma sesleri ve korkuyla çıktığım bu balkon.

Bana doğru yaklaşan gölgen yansıyor duvara. Bir yanım hala korkuyor senden ama biliyorum söylediklerinden pişman, gelip omuzlarıma sarılacaksın; boynuma küçük öpücükler kondurup o ilk tokatı attığın zamanki gibi kulağıma “özür dilerim bunu istemedim, affet” diyeceksin ve ben yine seni affetmeye hazır olacağım. Hatalarım olmuştur benim de ben de özür dileyeceğim sonra sözlerim için.

İspinoz bakışlı bir hayale kaptırdım gençliğimi. Sorgusuzca öykünmeler aldı temkinlerimin yerini. Gözlerine ne zaman baksam bilmediğim yerlerin atlaslarını görüyorum ve keşfetmek istiyorum o pasif öfkenin altında yatan çocuk ruhunu. Düzeleceğine inancım tam. Çünkü biliyorum, o çok istediğim kanatlara senin sevginle erişeceğim.

Korkunun kokusu havada.

Bir şey söylemeni bekliyorum. Sana sırtımın dönük oluşu diyecek sözüm olmayışından değil, senin söylemek istediklerini söyleyebilmen için fırsat vermek istememden. Kolay kolay özür dilemezsin biliyorum ama beni çok seven kalbinin o son hareketini telafi etmeden bu gecenin sonlanmayacağını da biliyorum. Arkamdan yaklaşıp omuzuma dokunduğun an işte diyorum; bak geldi sen de uzatma artık, sana yüzümü dönmeye çalışırken ellerinin boğazıma sarılmasıyla irkiliyorum. Sarılmanın dozunu kaçırdığını düşünüp gülümserken gittikçe sıkıyor parmakların ve gülüşüm donuyor dudaklarımda. O anlam dolu, çocuk bakışlı gözlerinin yerinde karanlık bir boşluğun gürültüsü var şu an.

Gözlerimde gözlerinin uğultusu. Ansızın birlikte izlediğimiz o aşk filmi anını hatırlıyorum. Keira Knightly'nin oyunculuğunu ne kadar sevdiğini ve bu filmde duruluğuyla nasıl devleştiğini. Bana kitabını hediye edeceğini söylüyorsun ve senden öğreniyorum Jane Austen adını. Ama kitaptan çok adına takılıyorum: Aşk ve Gurur. Aşkta gurur olmaz diyorum sana, sen de burnumun ucunu öpüp “olabilir de” diyorsun. Mısır kovalarımızla kanepemizde aynı battaniye altında ısınan dizlerim buz kesiyor bir anda fakat belli etmiyorum. Bir süre sonra tanıştırdığım annenin cemiyyetten olmayan beni yukardan aşağı süzüp “bu sefer hangi güzel kızımız bakalım hercai gönüllü oğlum?” demesi tuz biber. Hercai değil benim sevgilim, elbet yaşanmıştır benden önce bir şeyler. Biz onlar gibi olmayacağız derken kendi kendimi sana inandırmaya çalıştığımı hatırlıyorum; çünkü seni, kakafoniyle devam eden hayatıma piyano tınları katıp baş döndüren bir valse çeviren adamı kim ne derse desin Beethoven sağırlığıyla seviyorum.

Kuşlar neden bu kadar bencil?

Ellerin daha da sıkıyor. Bense hep üzerimde olsun istediğim güçlü ellerinden kurtulmaya çalışıyorum nafile bir çabayla, başım dönüyor ve bulanıklaşıyor manzara. Işıklar gittikçe küçülüyor görüşümde. Uyurken kapatma ışıkları korkuyorum, deyişin geliyor aklıma. Ben de korkarım ki kapatamam zaten; şimdi kapanıyor ışıklarım tek tek. Gövdemi bir anda yerden kesilmiş hissediyorum. Beni yasladığın demirlerin serinliği nerde olduğumu söylüyor bana. Başımı bir an yana çeviriyorum, aşağı bakma yüksek burası. Aşağı bakma. Tutun trabzana, asıl tüm gücünle asıl, bırakma hayatı diyor içimdeki ses. Ama kayıyor ellerim ve ayaklarım zeminde değil artık. Beni itekleyen kollarına direnerek omuzlarına tutunmaya çalışıyorum bu kez. Çok uzaktasın ulaşamıyorum sana, ben aslında aylardır uzağındaymışım senin. Hiç korkmadan tutmuşum bu ellerini. Son yanılğı, son iyi niyet, son pişmanlık, son bakışlar yüzüne. Artık yüzünü değil gökyüzündeki parlak yarım ay ve yıldızları görüyorum.

Ansızın geliyor insana bazı anılar, dokuz yaşında bindiğim dönme dolap en tepede durup şehre baktığımda da aynı şeyi hissetmiştim. Anneme eve dönerken anne bana kanat alsana, demiştim. Annem gülmüştü. Kızım satılsa almam mı hangi kuş satar kanadını ha, deyip gülmüştü de küsmüştüm kaç gün. Bir kuşların mı kanadı var, bulurduk elbet isteseydik. Uçmak için kanata ihtiyacım olmadığını fark ettim şu an, işte süzülüyorum. Uçmak güzel anne, yere nasıl konacağımı düşünmeden uçuyorum. Yedinci kattan aşağı süzülme ne kadar sürer insan ömrü zamanıyla bilmem, kelebek ömrüyle hayli uzun geldi bana.

Kal dediğim yerdeyim ey nefes.

Tutunmuyorum artık. Yerçekiminden ricam daha yavaş çekmesi beni sonuma. Beni hayata tutunduracak hiçbir can simidi olmadığını gördüğümde o anı düşünmeden elli beş kiloluk bedenimin nasıl bir anda tüm ağırlığından kurtulup kâğıt parçası gibi süzülmesine şaşırılmamak imkânsız. Çıktığım yedi katlık yolculuğun biteceği zemine yaklaşırken artık gerçekten tüm hayatımı verdiğim sen görüşümden uzaklaşıyorsun, elimi uzatıyorum sana bir umut tutar diye. Ama sen, maviliklere açılmış sessiz bir gemiymişim gibi arkamdan bakıyorsun sadece.

Çok saçma ama güceniyorum şu an sana. Herkesi haklı çıkaran sözlerin ve hareketlerin için. Sana beni sevdiğin mi gerçekten diye soracak cesareti hiç bulamadım kendimde. Şimdi biliyorum, sevsen de anlamı yok benim olmadığım bir hikâyede. Epeyce yaklaştım hissediyorum, bir an aşağı baktığımda gölgemi görüyorum.

Sırtımda bir sancı, hangi aptal kuş satmış bilmem, kanatlarım var anne.

BALKON SALINCAĞI

Ahmet Akbayır

Ben seviyorum kar üzerinde iken şehrin
belirsiz bir şekilde dönen sahipsiz ruhlu
tüylü ve yavaş kar
İçim eriyor her bakışımda çocukluğumdan sarkan salıncağa
bu soğuk yerde saatlerce oturabilirim

Gel buraya
sana rüyalarda gülümsemeyi öğreteceğim
avuçlarını altın renkli yastığa doğru çek önce
donuk gözlerine çiz nefesini hassasiyetinle
Sana şarkı söylemeyi öğreteceğim
melodisi affedici kıyafetinde
gelip kendin kontrol et tadını çıkarmak için rüyanın
dipsizliğine hayran olacaksın duyguların titreyen gecede
Ve gökyüzünde donmuş gezegenlerin gizemlerini çözmek için...
Kuşkusuz sende diyeceksin ; kaygılar, dünya ya da insanlar
İnsanlar mı? "Evet insanlar"
insanların içinde ne var
birini bulmak çok zor

Bir zamanlar doğanları ağa yakalamak için
yıldız damlaları süzerdik sevgi demliğimizde
sonsuz dek bal titremesi yanan ağızlarda ,
konuştukça damıtsın diye
uzun balkonlar oluşturup ömür karanfilleri sulardık
her dokunuşta dikenleri bağışlayan
Zahir sayrılıklarla rüyalarda unutuluyoruz ayrılıkları

ateşi yeniden dağla
umutların alevine dalmak için
gel buraya, kadere geç kalmak imkansızdır
sana mutluluğu ve aşka inanmayı öğreteceğim
yaşam gelip sürüklenir ,
yatmadan önce fısıldar , kondurma çabasıdadır rezil öpücüğünü.

DÜŞ ODASI

Burçin Laçın Altay

Kırk yıl önce evlenip buraya yerleştiklerinde evin geniş balkonunu hiç önemsememişlerdi. Ancak zamanla Mehmet Bey için vazgeçilmez oldu. Mehmet Bey konuşkan ve güler yüzlü bir adamdı. Biraz da meraklı... Sırf birinci katta olduğundan herkesi görüyor konuşuyor diye vazgeçmiyordu balkonundan. Kamile Hanım ise yıllar geçtikçe kendileri gibi yaşlanan evlerinden hiç mi hiç memnun değildi ama yeni bir eve taşınma fikrini ne zaman açsa Mehmet Bey kendini balkona kapatıyordu.

Balkon da balkonu hani. En az on iki metrekare vardı. İlk yıllar yüzüne bakmadıkları balkona bir kız bir erkek çocukları olup büyüdükçe arada bir orada oynamaya başladıklarında çıkıyorlardı. Mehmet Bey balkonunu o zamanlar keşfetmeye başladı ama çok üzerinde durmadı. Çocuklar büyüüp yuvadan göçünce iyice düştü balkonun üzerine. Bir de memurluktan emeklilik eklenince... Önce boyadı, sonra demirlerini değiştirdi, olmadı pimapen cam yaptırdı, birkaç sene sonra yeni trende uyarak yere kadar inen ve içeriden dışarıyı gözükmeyen cam balkon yaptırdı. Yuvarlak, ahşap, işlemeli bir sehpa ve rahatlıkla oturacağı sallanan hasır bir koltuk aldı. Yere de kalın işlemeli bir kilim serince dilediği otantik havayı yakalamıştı. Balkon onundu artık, onun güvenli alanı. Ondan başka kimse için bir iğne yoktu. Küçük bir plazma televizyon taktırınca da keyfine diyecek kalmadı. Kamile Hanım'ı pek görmez oldu. Sadece komşuların önemli havadislerini duyunca hemen içeri girip genellikle çocuklar, torunlar gelecek diye mutfakta koşturup duran Kamile Hanım'a yetiştirirdi. O da pek oralı olmaz, geçiştirirdi. Bozulup balkonuna geri dönen Mehmet Bey içlenir daha da yalnızlaşırdı. Yalnızlığını sadece balkonuyla paylaşırdı.

Gün akşama ağır aksak adımlarla ilerlerken henüz işten ve okuldan dönüş telaşesi başlamamışken Mehmet Bey balkonun tüm sessizliğine eşlik ederek bol köpüklü kahvesini yudumlayacaktı. Birazdan etraf kalabalıklaşacak sonra çocuklar torunlar gelecek diye kafa dinlemesinin son saatlerinin tadını çıkarıyordu. Fazla sessiz hissettiği anda televizyondan haberleri açtı. Hasır sandalyesinde sallanmaya başladı.

Kahvesinden bir yudum aldı ki aniden sokakta sessizliği bozan bir ses duyuldu. Tam olarak anlam veremediği bir patlama sesiydi bu. Kalbi sanki yerinden fırladı sonra da yerine geri dönerken yolunu şaşırды. Bir arabanın lastiği mi yoksa bir tüp mü diye düşünürken aklına kötü bir şey getirmemeye çalışıyordu. Kamile Hanım da içeriden hareketlenen Mehmet Bey'e bağırarak; "Ne oldu Mehmet?" diye soruyordu. Mehmet Bey; "Ben de bilmiyorum ki!" derken ister istemez içini bir korku kaplamıştı. Kalbi hâlâ tam olarak yerini bulamamış gövdesinde geziniyordu. Birkaç kişinin balkonun önünden hızla geçerek sokağın sonuna gittiğini gördü. Meraklı gözlerle kafasını çıkarıp baktı ama bir şey göremedi.

Olayı öğrenmek için evden çıkıp gitmeye cesaretini toplamaya çalışırken balkonun tam önünden yıpranmış deri ceketli, kafası kel ve karmakarışık siyah dövme dolu genç bir adamın geçtiğini gördü. Adam; Mehmet Bey'in şaşkın bakışlarını fark ettiğinde tam karşısında durdu ve "Ne o bey amca birine mi benzettin?" diye sataştığında Mehmet Bey'in kalbi boğazına dayanmış dışarı çıkmaya çalışıyordu. "Yok bir patlama sesi geldi de... Birine bir şey mi oldu diye merak ettim." Adam cevap vermedi, önce başını öne eğdi sonra etrafına baktı bir hisimde balkona tırmandı. Artık Mehmet Bey'in yanındaydı, usulca camları kapattı. Artık görünmezlerdi.

Balkonu derin bir sessizlik kapladı. Adam düşük gözleriyle Mehmet Bey'e bakıyordu, Mehmet Bey de uzun süre göz göze gelmemek için etrafa bakıyor sonra yine gözleri gözlerine denk geliyordu. Adam sessizliği bozarak; "Vay bey amca ne afili yer yapmışsın böyle kendine. Burada misafirim bu gece. Bak bu güzel oldu." derken belindeki siyah tabancayı çıkarıp ahşap sehpanın üzerine koydu. Elindeki kan sehpayı bulaştı. Mehmet Bey'in kalbi yerine, yüksek bir uçurumdan düşer gibi düştü. Aklından geçenleri sıraya koymaya çalıştı ama nafileydi. İçeriden Kamile Hanım; "Kiminle konuşuyorsun Mehmet?" diye seslendi sonra gülerek "Yoksa çözdün mü olayı?" diyerek ekledi.

Mehmet Bey önce boğazını temizledi ve "Geçenlere sordum, önemli bir şey yokmuş." diye içeriye doğru seslendi. Sonra da kekeme bir sesle "Sen işine bak, buraya gelip beni rahatsız etme." diye ekledi. Adam o esnada hasır koltuğa kurulmuş ileri geri hızlı hızlı sallanırken Mehmet Bey'e bakarak güldü ve "Tamam... Benim varlığımı unut kimseye de söyleme. Ben burada kedi gibi kıvrılır uyurum." dedi. Mehmet Bey biraz da olsa rahat bir nefes aldı.

Mehmet Bey bir süre düşündükten sonra “Ben size yiyecek bir şeyler getireyim.” diyerek içeri gitti. Korkudan beti benzi atmış halde içeri girdiğinde Kamile Hanım şaşkınlıkla “Ne oldu, Mehmet, iyi misin?” diye sordu. Mehmet Bey “Pek iyi değilim.” dedi. Sonra, sustu. Düşünebildiği tek çözümü uygulamaya karar verdi; “Kamile bugün çocuklar hiç gelmesin, sen şimdi yaptığım yemekleri alıp kıza git orada toplanın bugün de, hatta orada kal ben bugün biraz kafa dinleyeyim.” Kamile Hanım biraz sızlansa da kabul etti bu teklifi ama “İyi de görünmüyorsun istersen gitmeyim” diye de yineleyip durdu. Mehmet Bey ise “Biraz sessizlikte dinlenirim, yanına bir şeyciğim kalmaz.” diye zorla ikna etti Kamile Hanım’ı.

Adam ve Mehmet Bey evde artık yalnızdı. Adama kalın battaniye vermiş balkonda bırakıp girip içeri yatmıştı. Konuşmaktan kaçındığı için yan yana gelmemeye özen gösterdi. Sabah olduğunda adam gitmişti. Hasır sandalyesine kuruldu. “Kim bilir kimin canını yaktı, neyse ki ucuz atlattık.” diye söylenerek rahat bir nefes aldı. Bütün gece gözüne girmeyen uyku şimdi gözlerine ağır bir perde gibi iniyordu. Birkaç saat uyuduktan sonra içerinden gelen fısıltıları duydu.

Kamile Hanım doktor çağırması ona derdini anlatıyordu; “Dört saattir balkonda öylece uyuyor ama uyumuyor hatta arada kalkıyor. Yine kendi kendine konuşmaya, gaipten sesler duymaya başladı. Balkondan da bir türlü ayrılmıyor; bazen gezinip konuşuyor, bazen de uyur uyanık söylenip duruyor. Kahvesini bile içmeden öylece dalıp gitti.” Tek nefeste söylediği cümlelerin ardından; “İlaçları mı değiştiresek Doktor Bey.” deyiverdi.

Doktor düşünceli bir halde Mehmet Bey’e bakarken Kamile Hanım sanki yakın bir dostuna içinden geçenleri döküp rahatlamak istercesine konuşmaya devam etti; “Hep bu haberler yüzenden. Uykuya daldığında televizyonda çıkan yine öldürülen bir kadının haberiydi. Kafası dövme kaplı serseri bir adam sokağın ortasında genç bir kadını vurmuş, meğer eski kocasıymış. Onları dinleyip dinleyip korkuyor. Sanki her taraftan balkonuna birileri geliyor bize, çocuklarına zarar verecek diye...”

Doktor; “Balkonlar düş odaları derler ama Mehmet Bey’in düşleri gerçeklerden kopamamış ve hepsini gerçek sanıyor.” derken elinde yeni yazdığı reçeteyi Kamile Hanım’a uzattı ve “Artık daha güzel düşler göreceksin.” dedi.

Mehmet Bey balkonundan duyduğu bu konuşmadan sonra yüzüne buruk bir ifade yerleştirdi. Sehpaye baktı köpüğü sönüp gitmiş kahvesi öylece duruyordu. Bir de sehpanın üzerinde ne olduğunu anlayamadığı koyu kırmızı bir leke ona göz kırpyordu.

BALKON

Hatice Tarkan Doğanay

*balkon, alkolik çocuğu evin.
ilhan berk*

binlerce yıldır sabahları bağırın güneşe bakıyorum
ortaya çıkmaya cesaret edemeyen hücrelerimin sırtına
sırayla oturan yaşamın ağırlıkları çöküyor
ortada bir ah var ve ben onu çekiyorum durmadan
şehri öldürdüğümüz balkonlarda demir parmaklıklı korkulukların
muhatapsız soruları geziyor ellerimde
buz kesmiş şelaleler öneriyor ezeli yasların tutulduğu bedenime
diyorum ki insan modern seyircisi dünyanın
istediğı kutsal ritme ulaşmanın umudunu soluyor boyuna

bir balkon demir korkuluğuyla karşı koyuyor zemine
avludaki çeşmeye inen evlerin kökünde
yaşam bana bir ağaç
yaşam bana bir kavak gibi yapraklarını hışırdatıyor önümde
kendimden bir balkon kadar kaçabiliyorum ancak
balkon ki özgürlüğe yürüyen ayaklarıdır evlerin
son anda yakasından tutulup içeri çekilmiş bedeniyle
göğe uzanabileceği en yatay mertebede
evlerin kaderine ulanmış beton korkuluklardan
korkuyla atlıyorum korkuyla atlayan kendimin içine
yaşayan ölülerin geçtiği sokaklarda
balkonlar biraz da intiharı fısıldar insanın kulağına

ne kadar günah varsa hepsini büyütüyorum karnımda
susan çiçekleriyle konuşan bir balkon doğuruyorum
bir müddet sonra göğe silah çekmiş gibi uzuyor içimin evinde
özgürlüğe inanmanın kalbini vuruyor o da
benzer resimleri çizen doğada dünya
birkaç balkondan bakınca anlamlı
zemin birkaç balkondan sarkınca ölümcül
tutup biri üstünden atlasa
içimde yüzlerce balkon mimlenir hemen
hiçbirinin altında yazmaz yazmasına da
balkon bütün intiharlardan oluşmuş bir kelimedir bazen
dışarı bakan çiçekli gözleriyle,
ölüme bağlanmanın en gizli bölümüdür evlerin
belki de,
çizginin öbür yanını işaret eden eşiklerde
en haklısı isyanların
ve pek çoğumuz
henüz atlamamış insanlarıyız balkonların

BALKON

Lale Şeyda Gülsoy

*Herkes balkonda unuttuğu
Şiirini geri alsın
Haydar Ergülen*

En sevdiğim şeydir balkonda yüzümü güneşe dönmek. Yüzümü güneşe dönerim ve kalbimi rüzgâra teslim ederim. Balkonu yoksa bir mağaradan farksızdır ev. Bir mağaranın girişinde arkasını güneşe dönmüş oturan, gölgeleri gerçek sanarak yaşayıp giden insanlarla doludur. O insanların, arkalarını döndükleri yalnızca güneş değildir. Hayatın kaynağına, gerçeğin kaynağına sırt çevirmişlerdir aynada. Oysa balkondan kafanı dışarıya uzattığında, hayata da uzanır kolların. Nefes alırsın. Ne hikmetse, yeni yapılan evlerin çoğunun balkonu yok. Balkon diye binalara konduklarına da balkon demeye bin şahit ister. Olsa olsa çıkıntı denebilir ona. Velhasıl, hayatlarımızdan sessiz sedasız çekilip gidiyor balkon daha pek çok şey gibi. Daralarak, küçülerek, binaların abartılı ihtişamında ezilip büzülerek kayboluyor ve bizim de bir yanımız eksiliyor sessizce. Balkon demirlerine konan kuşlar eksiliyor. Onlara ıslak ekmek vermek için çırpınan çocuklar, rengârenk, boy boy saksılarda kapılara bacalara sığmayan sardunyalar, begonviller ve onlara fısıfısıf bir şeyler anlatan yaşlı teyzeler, kurulan aile sofraları, o sofralardaki muhabbet eksiliyor hayatlarımızdan. Çünkü hayatın yeşerdiği toprak gibi balkonlar. Gökyüzü ile kurduğumuz o derin bağ. Gelip kesiyorlar acımasız baltaları ile. Balkonu bir tür ıskarta alan olarak görenler ve onun etrafını kapatıp evin ardıyesine dönüştürenler var bir de. Onlar acımasız değiller belki. Onların baltaları yok. Ama soruları da yok. Kendi dünyamıza ne kadar açık olabilir başkalarına sımsıkı kapalı kapılar!

Benim sorularım vardı hep. Oturduğum evlerin hepsinin de balkonu vardı. Biri hariç! Ona da biz balkon yapmıştık seninle. Bir sokağı ve o sokakla beraber sokağın derinlerine kök salmış bir zihniyeti değiştirme çabasıydı bizimki. Yokuş aşağı inilen o sokak, bambaşka bir hal aldı şimdi. Görse küçük dilini yutarsın. Neonları yanıp sönen lüks bir kuaför tuttu sokağın başını. Bir tek o çok sevdiğimiz Idea kafe kaldı geriye. Hani şu her gelenin duvarlarına sevdiği bir şiirden iki dizeyi, bir roman cümlesini, zihnindeki bir soruyu ya da duygularını yazdıkları o büyümlü yer. Sen beni bırakıp gittikten birkaç ay sonraydı. Cesaretimi toplayıp oraya gitmişim. Köşedeki masaya oturmuşum sonra. Gözüme ilk çarpan duvardaki şiir olmuştu: Herkes balkonda unuttuğu şiirini geri alsın. Bakıp bakıp ağlamışım saatlerce. En çok hangisine ağlamışım acaba? Biten bir aşka mı? Değişen yüzüne mi şehrin? Anılarda kalanlara mı? Yitirdiklerime mi? Yoksa yitirdiklerine mi şehrin? Şimdi ve yıllar sonra bunları birbirinden ayıran çizgiler iyice bulanıklaştı zihnimde. O küçük kız çocuğunun yüzü hâlâ net. Kalın kâküllü saçları, sürekli üzerinden düşen kareli şortu ve aralıksız akan burnu gibi. Durmadan bizim balkona dönüştürdüğümüz yere işerdi bir de. Bu yüzden, hep bir sidik kokusu vardı burnumda. Her seferinde daha çok işiyordu üstelik. Ne yapsak kâr etmiyordu. İsyân bayrağını gönderine çekmiş, düşmanına karşı saldırıya geçen korsanlara benzetiyordum onu. Yere sıfır, balkonsuz o evde sen gece vardiyasından dönünceye kadar pencereleri açmaya korkuyordum. Sokak ortasında uyuyormuş gibi hissediyordum kendimi geceleri. Yine de, evin içinde küçük mutluluklar icat etmişim. Lepiska saçlı oyuncak bebekler dizmişim pencerenin önüne. Yanlarına da, o müzik kutusunu koymuştum. Doktor kapılarını aşındırmaktan helak olmuştuk. Hormon iğneleriyle delik deşik olmuştu bedenim. Ruhum da. Hep olumsuz çıkan testlerin ardından ağlamaktan gözlerim gayya kuyusuna dönmüştü. “Maalesef hanımefendi.” demişti doktor. “Tıbben anne olmanız mümkün değil. Kısırsınız siz...”. Artık umudumu kaybettiğim gün, o müzik kutusunu almıştın bana. Umudun şarkısı kulaklarımdan hiç gitmesin diye. Bu yüzden, o haşarı kız müzik kutumu ve bebeklerimi pencerenin önünden yürüttüğünde çaldığı şeyin benim küçük mutluluklarım olduğunu da yalnızca sen biliyordun. Beni defalarca uyarmıştın üstelik. “Bırakmazlar onları orada.” demiştin. Bir sabah, baktım ki pencerenin önünde kendime kurduğum dünyanın yerinde yellere esiyor. Kaşla göz arasında, uçup gitmişler pencerenin önünden. Keşke haksız çıksaydın! Keşke bebeklerimi lime lime edip çöp kutusuna atan Hatice'nin içindeki nefret ateşini sevgim ile söndürebileydin! Öz babasının attığı şamarları durdurabilseydim keşke! Kızlardan nefret eden ve erkek adamın erkek evladı olur diye homurdanıp duran, kafası çok kızınca da bunu kimden peydahladın orospu diye karısını tartaklayan bir adamın kızı olmanın acısını onun içinden söküp atabilseydim ne olurdu! Gücüm yetmedi buna. O şamarların benim yanağımda patlar gibi olduğu gecelerden birinde, polisi arayacağım diye tutturmuşum. Sen durdurmuşsun beni. “Ben üzülüyor muyum sanıyorsun? O herif manyak. Birde seni mi kafaya taksın.

Zaten aklım sende kalıyor her gece. Şimdi iyice aklımı mı oynatayım? Bravo yani!” diye yarı şaka yarı ciddi terslenmişin bana. Bende omuz silkmişim. “Kanun var nizam var. Dağ başı mı burası! Daha neler...” diye dalgaya vurmuşum işi. Aslında, o adamdan basbayağı korkuyordum. Hem korkuma meydan okumak, hem de senin içine serin sular serpmek için öyle davranıyordum. Polisi aradım sonunda bir gece. Sen vardiyadaydın yine. Adımı da vermedim. Bir kadının ve kızının durmadan şiddet gördüğünü söyledim sadece. Adresi de verdim. “Kurtarın onları!” dedim. Kim nereden bilecek ki hem Seher aradı polisi...

Kadın çığlık çığlığa ağlıyordu. Ah Kevser! O çığlıklar arttıkça, adamın sesi daha da yükseliyordu. Bağrıışmalar, küfürler, kadının yapma, dur artık diye yalvaran sesi. Ayşe Teyze'nin sesi de yankılandı o sırada kulağımda. Birkaç kere, bu yaşananların konusu açılacak olmuştum aramızda. Çayından bir yudum daha alıp şöyle demişti bana: Karı koca arasına girilmez güzel kızım. Günah. “Asıl günah bu haksızlığa susmak! O sabinin ne suçu var ayrıca. Korkudan her yere işeyip duruyor. Yazık değil mi?” diyecektim. Vazgeçtim. “Ayşe Teyze bir şeyler yap. Ölümü bu adamın elinden olacak o kadının. Valla bak!” da demedim. Zaten, Gülnihal Apartmanı'nda Ayşe Teyze ile bizden başka hepi topu iki daire daha var. Dairelerden birinde Ayşe Teyze'nin oğlu oturuyor. O da, yatmadan yatmaya geliyor bekâr evine. Hiçbir şeyden haberi yok. Genellikle, iş için şehir dışında oluyor. Birinde de Kevserler oturuyor işte.

Polis geldi sonunda. Duydum. Şikâyet olduğunu söyleyerek dayandı Kevserlerin kapısına. Ben de ne oluyor diye çıkardım pencereden başımı. Hiç renk vermedim. İstifimi bile bozmadım güya. Polisin apartmana girmesi ile çıkması bir oldu. Neden sonra öğrendim ki Necati açmış kapıyı. Polis içeriden Kevser'i çağırılmış. Bakmışlar, hiç darp izi yok. “Ben şikâyetçi değilim beyimden. Melaike gibi adam. Bir yanlışlık var herhal. Kızımın da hiçbir şeyi yok. Uyuyor içeride.” demiş. Ayşe Teyze olanları anlatırken, “Yok, daha neler!” diye girdim söze. Dayanamadım. “Ya ne diyecekti?” diye kaykıldı yerinden Ayşe Teyze. “Evet, ne melaikesi, kocam şerefsizin teki mi diyecekti? Deseydi de, devresi güne kalmadan analıkızlı kapının önüne mi konsalardı?” “Onca çığlık. Nasıl darp izi olmaz. Aklım almıyor...” diye sordum sayıklar gibi. “O sütü bozuk az anasının gözü değil. Bulmuştur bir çaresini. Onda yalandan, tezgâhtan bol ne var!” deyiverdi Ayşe Teyze.

Penceremizin önündeki akasya ağacının ya da bizim açımızdan yalancıkıtan balkonumuzun altına masa kurmuştuk bir akşamüstü. Sabahlamıştık hatta. Sen, ben ve bir de Refik. Kaçık bunlar diye söylene söylene bürülce yahnisi getirmişti bize Ayşe Teyze. Kevser, içli içli bize öyle bir bakmıştı ki balkonlarından. Kocası olacak Necati, gir kız içeri diyesiye orada durdu öylece. İçime oturunca o bakışı, sen onları da buyur etmiştin sofraya Kevser'in hatırına.

Refik her ortamın kalemiydi. Onun dilinen yazardı namesini. Meyve sebze fiyatlarından bir girdi muhabbete, onun deyimiyile kafa kola alınan kabzımal Necati'nin ağzı kulaklarına vardı. Kevser de felekten bir gece çaldı böylece. "Ay burası essahtan balkon olmuş valla." diye kikir dedi bile bir ara. Necati'nin keyfi öylesine gıcırdı ki, onu ilk kez elalemin önünde sırf iki gıdım kikir dedi diye yoldan çıkmış aşüfte olmakla suçlamadı. O gece bize göz süzen yıldızlar, parıldayan ay, yüzümüzü okşayan meltem, akasya ağacına asılı kalan kahkahalar, balık kokusuna hicaz makamında miyavlayan kediler, mangal ateşinde pişen kahvenin okkalı köpüğü, bunların hiçbirini durdurmadı yine de Kevser'i. Balkon bile durduramadı. Kevser'in en kararlı haline tanıklık etti balkon demirleri bir sabaha karşı. Bir de, eşarbinin takıldığı akasya ağacı. Kayıp gitti bir yıldız gibi Kevser. Hiç yaşamamış gibi öldü gitti. Onun arkasından, hayat bir şekilde devam etti. "Yazgısı buymuş..." dedi mahalle eşrafı. "Ah anam, Allah ne verirse hayırlısını versin. Çekilecek çilesi varmış garibimin." dedi. Onlar dövündü. Ben, öylece kaldım. Tek damla yaş akmadı gözümden günlerce. Yalnızca bir kere ve kendimden geçercesine ağladım. Meğer iki canlıymış Kevser. Bir oğlu olacaktı. Fark etmemiş kimse. Fark etmemişiz. Hiçbirimiz. Necati, günlerce meczup gibi dolandı ortalıkta. Saçı sakalı birbirine karıştı. "Ahı kaldı Kevser'in" dediler. Hatice'yi alıp köye götürdü teyzesi. Necati'yi bir daha gören olmadı mahallede.

KOYU BALKON**Ahmet Doğru**

Açık değil elim olmayacak da hiç
 itiraf değil bu akasyaları
 gönenen çocukluk hâlâ yeşilken
 sevinçleri coşkun anısı kırgın
 kuş sesiyle hâlâ yenilenirken sabahlar

bir sesi çırpıyorlar balkondan
 ortaklık feryat figan

umutların sıcaklığı mı gevşeyen
 kızılığını mı bakır çalığı hüznülerin
 iç cepte tutulur bir dürüm hayat
 çünkü bilirim küçükleşsek bile
 geri gelmez küçük şehirlerimiz
 az insan az yalan az talan filan
 daha fazla mutluluğa
 ne ihtimal var ne imkan

sesleri havalandırıyor balkon
 gün her zaman kırılğan

iyi ki gören yok tozlu sesleri
 hem anlaşılmaz ses çatal olunca
 öyle masmavi gökler gibi
 balkonlara asılır çocuklar bile
 kestiremez tizliğini bir perde

camla kapatılınca daha da
 koyu balkon kalır durağan

şimdi kaldır elini sen söyle
 hiç açık olur mu sözü şairin
 çatıda korkuyla izlerken bizi
 iki kumru kör serçe ve güneş

hava ayaz
 mevsim duman

BODUR KARMAŞA

Feyza Keşan

Bir pazar günü
Güzel güneşli bir pazar
Oturmuş Serdivan Belediyesinin önünde
Arkadaşımı beklediğim pazar
Hissettiğim bir şey var mı diye
Durmadan bulutlara dokunduruyorum gözlerimi
Evimde bir balkon olsa ne işim olsun dışarıda
Kış ayı içinde oldukça sıcak görünen bulutlara
Biraz soğuk için gölgeye çekiliyorum
İliklerime kadar üşümek istiyorum
Dün gece rüyada balkonumda suladığım
fesleğenimin kokusu sinmiş boynuma
Soğuk ve yalnız bir koku dışarıda
İçimi ürpertmekte
Bodur bir yapma ağacın
Kendinden emin gölgesindeyim şimdi
Hayallerden arınmaya çalışırken
Boş duramıyor hemen
Varsa etrafta bir çift gülen yüz diye
Merakla gelene bakıyorum
Çok geçmeden yanılıyorum
Cadde üstünden zenginler lüks arabalarıyla geçiyor
Onlara da bakıyorum
Muhakkak bir şeyler görmeli
Pek sevinçli gibi değil halleri
Sonra kaldırımlar geliyor aklıma
Yılların küstahlığında kaldırımlar
İçerleniyor ilgisizliğime bu yapma gözlem
Onlara dönüyorum yüzümü
Beklemeden bir kısa cevap hemen fark ediyorum geleni

Bir yoksul yürüyor
dinç olduğu kuvvetli nefesinden belli
Gariptir yüzünde bir tebessüm var
Menekşe sadeliğinde
Fakat o da ne bir kızılık konmuş yanaklarına
Hayret bu işte bir terslik olmalı
Mutlaka Ocak ayında parlayan güneş solmalı
Kime anlatsam bu garipliği kestiremiyorum
Etrafta bulanık bir kalabalık var
Şehirde çok katlı yoksulluk
Bir fakir kaldırımlarda pespembe inanamıyorum
Hep sanıyordum ki zenginler mutlu ve besili yüzlüdür
Sanıyordum ki bir çıkma balkon dahî olsa örter tüm kusurları
Yanıyorsunuz Feyza Hanım
Yüzlercesi hüznü bir dikişte içmekte
Fakat zaten yoksul zaman
Zengin mülkünde yürümekte
Neye yarar
Dilsiz kaldırımların duygulu pulsuzları
Çağın en ünlü podyumlarında modellikte
Fakat sergilenen bir bütün vücut değil
Bir bütün benlikte
Bu işte mutlaka bir terslik olacak
Uymadı Türk'e ne Fransız balkon
Ne de Amerikan mutfak
Mutlaka bir avuç toprakta
Durup da derince bir nefes alarak yaşayacak
bu çimli geçmişin nemli semalarında
İşte bu anlamda yaşamak mülke bedeldir

EVİM EVİM GÜZEL EVİM

Suzan Yörük

Hayatın balkonunda sıkışıp kalmış hikâyeler yazarıyım. Neticede balkonlar evin ne içidir ne de dışı. Arasıdır, hikayelerimizin arafta kalan kısmı. Tarih tekerrürden ibaret dedikleri bu olmalı. Hep aynı biteviye manzaralar. Buğulu gözlerle, hüznü ve dizlerimde derman kalmayan bir yorgunlukla sadece seyrediyorum. Ne zaman kalemi elime alsam bir vapur düdüğü gibi beni kendime getiren sesler, çığlıklar duyuyorum. Hepsi kafamın içinde. İstemesem de panoramik önüme serilen insan hikayeleri çınlıyor kulaklarımda. Manzarayı izledikçe mevsimler değişiyor, tabiat değişiyor; kar, yağmur, fırtına, güneş, kasırga, rüzgâr...

Ülkemizden manzaralar kripto paralar, kur dalgalanması, kadın cinayetleri, cinnet geçiren kocalar,
Sokaklar iyi giyimli ruh hastaları ile dolu.
Sanal alemin saldırıya hazır klavye şövalyeleri...
Siyasetten anlamayanlar ve siyasete soyunanlar, belden aşağı vuranlar...
Yardım bekleyen SMA hastası çocuklar...
Yardım kampanyaları...
Suriyeli mülteciler, soğuktan donarak ölen anne çocuk haberleri...
Son dakika havadisleri...
Fatma Girik mavi gözlü oyuncu, ölümü yasa boğdu sanat camiasını.
Ekonomik kriz neticesinde patatesle bebek bezi arasında kalan vatandaş.
Fahiş fiyatlar, aç gözlü kurnaz esnaflar...
Yüksek gelen faturaların serzenişi...
Covid 19 salgını biter mi?...
1, 2, 3, 4. aşırı vurduranlar... 5, 6... diye böyle devam eder mi?
Korku dolu endişeli bekleyiş, hiç aşı olmayan karşıtlar, kısırlıktan korkan yetmiş yaşındaki teyze...

Boy boy sayfa sayfa manşetler...
 Yer yer ülkemizi esir alan kar manzaraları...
 Yollarda mahsur kalan insanlar...
 Devrilen tırlar, trafik kazaları...
 Dünya denen yer aslında daha da fazlası.

Bense:

Gökyüzüne yakın hayatın balkonundan, teselli renginde ipek mendiller sallayan hikâye yazarı.

İpek mendil demişken aklıma Saik Faik Abasıyanık'ın ilk öyküsü geldi. Hatırladığım hüznü dokunaklı bir sonu olduğu. Neyse, konumuz bu değil zaten devam ediyorum yazmaya.

Bense, kalp evimin salonuna geçip yaldızlı umut şiirlerine baştan aşağı bulanmak. Anı ve naftalin kokulu annemin eski sandığına gizlenip, kötülüklerden ve insanlardan kaçmak...

Leb-i derya manzaralı bir evin balkonunda, sevgilimin defne sabunu kokan saçlarını okşayıp ferahlatan huzurun beden bulmuş hâline sarılmak.

Bol oksijenli bir atmosferde aşk sarhoşu olarak uyanmak istiyorum. Ruhumuza iyi gelen bir yudum şen çocuksu kahkaha merasimi sonrası verandada güzel bir kahvaltı. İşte en sevdiğim an, gerçekten mutlulukla bir ilgisi olmalı.

Şiirsel manzaram hayali hissiyatım hafif bir baş dönmesi, beyaz perdeler dans ediyor rüzgârda, güneş gülümsüyor adeta, kuşlar tatlı tatlı şakımakta, ayaklarım yer çekimine diremiyor, gök daha da mavi, denizin rengi daha da parlak pırıl pırıl...

Güllük gülistanlık bahçeler...

Esasında çok beklentim yok şu hayattan başta sağlık, bir pare huzur, güzel bir rüyadan uyanmanın saadeti her yeri rengârenk umut çiçekleriyle bezeli

"Evim evim, güzel evim"

Ve içeriden gelen bir sesle, balkonumun kapısını Ömer Hayyam dizeleriyle usulca kapatıyorum:

*"Varsa sana yetecek kadar yiyeceğin,
 Bir de başını sokacak kadar evin,
 İnsanoğluna kulluk etmiyorsan,
 Sevin be iki gözüm, zaten cennettesin."*

NİYETLER KISMETLER

Buket Uçar

Okuduğum kitapta yazar, bir elinde defter bir elinde kalem yazıyor da yazıyor. Tramvayda, trende, çay bahçesinde... Heveslendim. Bu şehirde tramvay yok, tren de hatta otobüs bile. Şikâyet etmiyorum, aman yanlış anlamayın, eksik şeyler yazıyla tamamlanır diyor ya yazar, eksik tamamlıyorum ben de. Evin her köşesinde yazdım, duvarlar gözlerini belertip izledi beni. Hatta lafa karışıp zaman zaman düzeltti bile renkleriyle. Balkon kaldı, dedim, evet evet orada sıra. Şöyle sokağa çıkıp, kulaklığı kulağıma takıp, park park dolaşıp kuşları böcekleri yazasım var ama alışmamışım işte. Bu şehirde tek başıma, sonunda bir yere ulaşmak yoksa hiç yürümemişim. Yeni fark ettim. Kötülemiyorum şehrinizi canım, yersizlik yurtsuzluk benimkisi. Hiçbir yere ait hissedememe, alıştıkça sıyrılmak... Toprağından, insanından, sokağından... Neyse bu konu derin, girersem içinden çıkamam.

Balkona çıktım. Evet, burası güzel... Hem dışarıyı hem evin içi... Sahi, bu mekân eve dahilse neden çıkmak eylemini ağırlar? Yazasım var. Ne yazsam ki? Kimseye dokunmadan ne anlatayım? Balkon; taş, beton, duvar... Bunlar da kalemime gönül koyar mı? Uzun zamandır zihnimde dolanan iki öyküden hangisi doğacak bakalım. Balkon kapısını açar açmaz terlik takıldı gözüme. Yazın güneşi parlıyor üstünde, kışın ayazı. Acıdım. Aldım attım. Kurtardım onu azabından. Yepyeni bir terliği aldım, şak diye attım önüme. Salondan gözüme kestirdiğim en güzel çiçeklerimi yere dizdim. Masanın üstüne de koydum bir tane. Keşke kapattırsaydım şu balkonu yıllar önce, diyorum içimden. Çiçeklerim güneşin sıcaklığıyla yıkanır. Tülün ardından sokağa bakmam da daha rahat olurdu sanki. Ateş almaya gelmiş gibi bu şehirdeki varlığım. Bundan öncekinde de öyleydi ondan öncekinde de ondan öncekinde de... Hayatın başına bir türlü geçemiyorum. Ben balkonda oturdukça gelen geçen kafasını uzatıyor önüme. Dikkatimi dağıtıyor. Belki de kurumaya yüz tutmuş biberlerime bakıyorlardı ya da patlıcanlarıma, kabaklarıma. Güneşten köpürmüş salçam kokmuştur belki ekşi ekşi, ondan mı bakıyorlar ki? “İnsan yaşadığı yere benzer.” diyor ya Edip Cansever.

Benzemişim ben de bu memleketin suyuna, toprağına. Uzun kışına hazırlığımdan. Allah'tan sokaktan fazla kimse geçmiyor. Bir kahve yaptım kendime, bakır cezvede hem de. Üç kat köpüklü. Valla. Fışır fışır. Defterimi de açtım önüme. Buçuklu salon ya da buçuklu mutfak her neyse işte kapalı balkonların birinden alıntı yapıp perdesini ucundan kıvırıyorum kağıdıma. Tırnak içinde bir damla telve damlıyor. Kırk yılın hatırına bu balkonu da yazıma alıyorum. Telefonda müzik... Karşıma ayna koydum. Yoldan geçen bir kadın baktı bana. Anlamadı sanırım. Anlamaz, kimse anlamaz. Yazarken bakarım kendime. Bir şey diyeyim mi, aslında aynaya hiç bakmam. İçimdekileri kazıyıp kâğıda yapıştırırken ne hal alır yüzüm merak ederim, ederim de cesaret edip bakamam. Neyse ne yazacaktım ben. Deli gibi yazasım var. Unutmak... Evet, unutan bir kahramanım olacak. O kadar çok istiyorum ki unutmayı. Kurunun yanında yaş da yansın razıyım. Unutayım. İşte bir kahramanım var ona yükleyeceğim bu arzumu, evrene göndereceğim. Bir yandan da eski bir plak cızırdıyor kulağıma ama ben kararımı verdim, unutacağım yazarak.

Karşı apartmanın kapalı balkonunun camından bir kadın bana bakıyor. Nasıl görünüyorum ki uzaktan. Kapattırsaydım keşke şu balkonu zamanında, tülle de örterdim üstümü, kimse görmezdi beni. Bir kitaplık bile dayardım şu duvara. Önüne bir koltuk, küçük bir masa... Ee, ev olurdu o zaman. Ruhum daraldı, açın şu balkonu kapanan duvarlarından. Evin böğründen uzanan üç tarafı açık çıplak balkonumdayım. Çamaşır makinesi düdüğünü çalıyor, gel al şunları, diyor. Çamaşır telini kurmuş biberlerinin tozlarından salçanın ekşimiş suyundan sakınarak balkonun arta kalan yerine açtım. Bir yanıma serdim çamaşır. Çırtıkça sokaktan geçenler bana baktı. Keşke burayı kapattırsaydım. Ne bileyim, hava alacak iki karış yer olsun istedim, belki buradan giderim dedim. Yersizlik yurtsuzluk işte... Sahi ben ne zaman yerleşirim hayata? Birini soracakmış gibi, bir yere bakıp çıkacakmış gibi, bir göz atımı yaşarmış gibi... Nerde kalmıştım? Hep yazasım var. Hatırladım, unutan kahramanımı dolduracaktım kendimle. Olanca gücümle defterime eğildim. Karşı apartmanın ikinci katının balkonuna takılıyor gözlerim. Gelin gibi süslenmiş. Perdelerin arasında iki koltuk karşılıklı oturuyor. Aralarına sehpa almışlar, üzerinde mumlar var. Mumlar hiç yanmamış. Süs. Sonra ona benzer balkonlara camlarından bakıp çıkıyorum. Hepsi birbirine benziyor. Koltukların rengi, tüllerin deseni farklı sadece... Bazılarının mumları biraz erimiş. Evet, bunu not almalıyım, erimiş mumla unutmak eylemini bağlarım. Bak bu hoşuma gitti. Arkamdan başka bir apartmanından bir balkon sesleniyor, hızlıca kulak veriyorum gözlerimle. Çocuk salınacağı bir duvarına dayanmış. Kırmızı. Sıkı sıkı ağlar dolanmış balkonun dört bir etrafında. Demir. Çocuk var sanırım evde. Doğru, Sezai Karakoç boşa dememiş: “Çocuk düşerse ölür çünkü balkondan.” Telefonumdan Yeni Türkü'nün sesi yükseliyor balkonuma, oradan da yola. Şarkının sözlerinin peşine düştüm, yolda bir dosta rast geldim, girdim koluna eski günlerdeki gibi sokak sokak dolaştık. Nasıl da özlemişim. Şarkının değişen sözleriyle döndüm kendime.

Dönerken yolda bir balkona asıldı gözlerim. Bir böğrüne atıl eşyalar yaslanmış. Atılamamış, galiba atılmaya kıyılmamış. Önüne eski bir banyo perdesi çekmişler. İçeriden taşkın bir ruh, bilmem hangisi, perdeyi dürtmüş, orada bir tümsek oluşturmuş. Unutulmaya gönlü yok. Coşkusu hoşuma gidiyor. Masamın başında oturan bedenimin içine gezenti ruhumu tıkıştırıp hemen bunu not alıyorum. Bir yazasım var, bir yazasım var. Unutmakla unutmuyor insan, kahramanım boşa direnmiyor bana demek ki. Plak da durup durup kendisini hatırlatıyor. Önce onu yazayım istiyorum. Bir kadın daha geçiyor yoldan kafasını çok da kaldırmadan bakıyor bana. Bir kıyısı bir köşesi yok, yolun içinde balkon. Elimde kalemi görünce üstünü başını düzeltiyor. Sözcüklerimle bir fotosunu alıyorum. O kadar özendi şimdi, hevesi boşa gitmesin. Fotojenik çıkıyor. Aman kızım indir başını... Alnında yazar mı yazar? Yazar değil de yazan kişi canım işte. Keşke zamanında şurayı kapattırsaydım. Sırtım kaşındı. Balkonun sırtını kaşındım sırtımla. Kaşındıkça, sırtıma bulaştı balkon. Falına baktım kavladığı yerden. Çok acılar çekmişsin, yalnız kalmışsın, itilmişsin kakılmışsın. Ama dur canım gün doğmak üzere güzel günler de yakın. Bunu da hemen not aldım. Gördün mü kahramanım sana yeni sözcükler yakaladım. Plak cızırdadı yine, iğnesinden kurtardım, sustu. Yağmur atmaya başladı. Salçaları içeri aldım, defterlerimi koltuğun üzerine attım. Kurutmalıkları topladım gerdanlık gibi astım boynuma. Yoldan geçen bir çocuk baktı, güldü. Onlar boynumdayken çamaşırları yığdım kucağıma. Keşke şu balkonu zamanında kapattırsaydım. Köşesine bir salıncak kurar, çayımı yudumlariken kucağımda yazardım yazılarımı. Sonra yağmur çekildi. Oyun oynuyor gibiydi benimle. Defterlerimi geri aldım. Salonu ekşimiş domates ve yumuşatıcı karışımı kokuyla baş başa bıraktım. Kapattım kapıyı, balkona çıktım tekrar, yağmurun toprağa karışan kokusunu kokladım. Balkonlarda bir hareket... Tüller camlardan sıyrıldı. Ellerinde bezlerle kadınlar camlarla dans etmeye başladı. Hızlı hızlı. Kavalie bir ordu, birini bırakıp birini alıyorlar kollarının arasına. Sonra başa dönüyorlar. Benim plak daha fazla dayanamadı, onlarla birlikte dönmeye başladı. Yağmur hızlandı. Yüklerim engel oluyor gibi ama çok yazasım var. İçeri girdim. Tülü açtım sonuna kadar, tekli koltuğun sırtına dirseklerimi dayadım oturdum. Balkonda kalan çiçeklerin toprağından sıçrayan sular yere saçılıyordu. İyi ki de kapattırmamışım şu balkonu.

Ne o, kızdın mı bana balkonum, seni dışarıda çıplak bıraktım diye, şöyle cicili bicili tüllerle sarıp sarmalayıp evin bağına basamadım diye? Seni olduğun gibi kabul edip değiştirmeye çalışmadım diye kızma bana. Üzülme, sözcükler giydirdim üstüne, iki öyküm de kenara çekildi, seni yazdım bak. Yoldan geçenlerin kafasını kaldırıp bakacağı şatafatın yok ama yazılmış bir yazın var. Okuyanın gözünde süzülürsün, belki de dudağında büzülürsün. Olsun. Kalırsın işte bir şekilde. Seni yazıyla tamamladım.

TURKUAZ BALKONUN SAKİNLERİ

Aysun Polat

Yine homurdana homurdana çalışıyordu kapı zili. Kesin mahallenin çocuklarıydı. Çünkü bir tek onlar dükkân kapalı olduğu halde zile basıp dedemi aşağı indirmek isterlerdi. Ya bir oyuncak at ya da plastik bir top içindi bütün bu sabırsızlık. Dedem ikinci namazını kılıyordu, sadece namaz vakitleri ve yemek için eve çıkardı. Günün geri kalan zamanını, kıyafetten oyuncuğa, kırtasyeden ipliğe kadar pek çok şeyin olduğu bu küçük dükkânda geçirirdi.

Hemen salonun ve mutfağın ortak açıldığı evin en büyük balkonuna çıktım. Turkuaz demirlerin üstünde iyice şımarıp fesleğenlere doğru yayılmış kasımpatıların arasından aşağı sarmak için kendime yer aradım. O an sanki az önce balkona sinen bu çiçek kokularının mutfağa uzanan esintisi arasında yemek yapan ben değilmişim gibi kasımpatıların hasretliğini duydum.

Zili çalmaktan ve birbirlerini iteklemekten nefes nefese kalmış çocuklara, dedemin namazda olduğunu, birazdan geleceğini belki milyonuncu kez söyledim. Çünkü bilirler ki dedem yemeğini, işini yarım bırakır hemen iner aşağı. Bu yüzden dükkânın kapalı olması onlar için hiç mühim değil. Dedem “Bir çocuğun oyun ihtiyacı ertelenmez. Oyuncak almak için dükkânıma gelip de kapıyı kapalı bulan çocuğa karşı benim de sorumluluğum var.” derdi, bugüne kadar çocukları beklettiği görülmezdi.

Az sonra dedem elinde çiçek suluğuyla yanıma geldi. “Çocuklar değil mi? Ben bir koşu ineyim. Dükkâna yeni mal aldım, biraz da onları düzenleyeceğim. Sen papatyalara su ver, olur mu? Hava sıcak susamıştır onlar. Ha! Akşam güneşi birazdan döner. Peygamber kılıcı güneşi fazla sevmez. Onları da şuraya anneannenin kiliminin üstüne koyuver. Aman dikkat et. Kilime, su, toprak falan dökme Nazlı. Sonra Ülviye Hanım çok kızar. Onun aile yadigarı bu yaşlı kilim. Rahmetli annesi Makbule Hanım’ın doğum hediyesi. Halil dayın doğduğunda vermişti, İran’da dokunmuş. Ona da kendi annesi vermiş. Verirken de bir şart koşmuş. “Bu kilimi evinin en neşeli balkonuna ser. Her kilimin bir hikayesi vardır. Bu kilimin üstündeki motifler baharı, aşkı, sabretmeyi ve manayı anlatır. Bu motiflerin ruhu, bu kilimi koyduğun balkondan başlayıp yuvanın içine doğru ışığını saçsın.” demiş. Ülviye Hanım, güneşi de baharı da ilk önce kucaklayan evin sokağa bakan balkonunu seçti bu kilimi sermek için. Bu balkon bizi dışardan görenlere, görmeseler de evimize bakanlara karşı koruyan gizli kalemiz oldu o günden sonra.”

Dede, tamam ben papatyaları sularım, peygamber kılıcının yerini de değiştiririm. Anneannemin kilimine de dikkat ederim, dedim. Dedem çıktı. Söylediklerini yapmam epey zaman aldı. Çünkü anneannem ve dedemden öğrendiğim gibi çiçekleri koklaya koklaya, çiçeklerle konuşa konuşa, çiçeklerin ihtiyacını anlaya anlaya, çiçekleri seve seve yaptım her şeyi. Aslında aynı şeyleri bu dairenin tam altındaki kendi evimizin balkonundaki annemin çiçeklerine de yapıyorum ama bu kadar köklenip büyümüyorlar. Tek fark bizim evin en mutlu anları balkonda yaşanmıyor. Hatta kapı açık olunca, öyle çok fazla girip çıkınca eve dışardan toz geliyor diye bizim evde balkona çıkılmasını annem pek istemiyor bile. Kendimi balkondaki minderlerin üzerine bıraktığım sırada annem ile anneannem geldi. Pazardan sekiz kilo bamyaya almışlar. Yarısı bizim için, yarısı anneanneler için. Kışa hazırlık, her zaman, yazın en meşakkatli ve en zaman dolduran eylemi olmuştur Ülviye Hanım'ın evinde.

Bamyayı usulüne göre temizlemek zor iştir. Önce bamyayı elinde rahatça döndürebileceğin gevşeklikte başparmağın ile işaret parmağın arasına sıkıştırılmalıdır. Sonra fazla içe girip bamyanın delikli olan gövde kısmına ulaşmadan kafasındaki sivri kısmı elinde çevire çevire bamyadan ayırmalısın. Büyük bamyalarda bunu yapmak kolay da küçüklerde epey zor. Ben anneannemden öğrendim. Hatta annemden güzel yaparım. Annem böyle ince işlere gelemez. Eli yakışır ama çabuk sıkılır. Çocukluğumda olduğu gibi bamyayı temizlemeye başlamadan önce birer Türk kahvesi içip enerji toplamak için herkes kendine bir yer seçti. Ben yarım kalan minder sefama devam ettim. Anneannem kafasını çevirdiğinde yolu kolayca görebildiği sardunyalara yanına tekli koltuğuna oturdu. Annem tıpkı hayatında olduğu gibi, dayalı döşeli bu güzelim balkonun da en gösterişsiz yerine, dedemin atmaya kıyamadığı, yüzü oturulmayacak kadar pintik pintik olmuş, iplikleri kenarlarından, fırlamış, köşedeki sandalyelerden birine geçti.

Apartmandakilerin çoğu bu balkon çok geniş olduğu için ya zamanında salona katıp evini büyütmüş ya da balkonun etrafını camla çevreleyip kapatmış. Ama ne dedem ne de anneannem burayı yok etmeyi hiç düşünmemişler. Aksine 'buradan nasıl daha çok besleniriz?' diye, ellerinden geleni yapmışlar hep.

Bu balkonda sayısız bamyaya, fasulye, börülce anımız var. Onları yad ede ede geleneksel bamyaya ritüelimizi bitirdik. Bu sefer de akşam yemeği telaşı başladı. Altı kişilik yemek masası tam balkonun ön tarafında, balkon demirlerine paralel duruyordu. Çiçeklerin içeri bakan kısımlarından sarkan kolları masanın üstünde bir örtü görevi görüyordu. Anneannem ve dedem masanın her iki ucuna, annem ve ben yan yana oturduk. Masanın diğer tarafında sümbüllerden başka kimse oturmazdı. Misafir geldiğinde de bu durum değişmezdi. Mutfaktaki dikdörtgen masayı getirir buna ek yapardık.

Ülviye Hanım kocaman balkonun belli bir noktasına sıkıştıyordu bizi. Keyfi en güzel böyle çıkıyormuş. Nergislerin kokusu yemek kokusuna karışırken, gözleri yukarı baktığında gökyüzünün kızılığını daha yakından görürken. Elleri de hemen uzanıveriyormuş birbirine dolanmış sarmaşıkları ayırmak istediğinde.

“Nazlı, Nazlı!” diye seslendiğinde Ekrem, yemekler bitmiş, sohbet başlamıştı. Yazın son günleriydi. Gerçi burada iklim Akdeniz ikliminin etkisindeydi. Daha epey açık havada yenecek akşam yemeklerimiz olacaktı. Ama bir yandan da yaz akşamlarının hiçbirini bisikletsiz geçirmek istemiyordum. Ben inene kadar anneannemle Ekrem üçüncü kattan sokağa bayağı konuşmuşlar.

Her zamanki gibi bisiklet yarışını Ekrem kazandı. Şimdiye kadar bir kere bile, ben kazanayım diye mahsustan yarışı bana vermedi. Belki de bu yüzden iyi anlaşıyorduk. Ekrem, ‘bu akşam sana bir haberim var.’ dedi. Babasının tayini Isparta’ya çıkmıştı. On beş gün içinde Torbalı’dan taşınacaklardı. İstedikleri zaman buradaki yakınlarını ve arkadaşlarını ziyaret etmek için gelebileceklerini söylemişti babası. Yine de hem Ekrem hem de ben, iki iyi dost, bu ayrılığın payımıza düşen can sıkıntısını yaşamaya başlamıştık. Ekrem o gece Nazlı’yı apartmanlarının önüne bırakırken:

"En çok da neyi arayacağım, biliyor musun? Dedenin balkonundan birinci kata kadar uzanmış sarmaşıklar arasından açmış asi bir yasemin çiçeğinin verdiği umudu. Bu yoldan kafamı kaldırıp da sana seslendiğimde, balkondan aşağı sarkan muazzam renklerin arasından yayılan aile sohbetlerinizin nazlı sesini." dedi.

Belki de Ülviye Hanım’ın kilimi benim balkonumu neşelendirmek için acele ediyordu. Ekrem’e gülümsedim, apartmana girdim. Merdivenleri o kadar hızlı çıktığımı hatırlamıyorum. Ekrem’e yukardan el sallarken diğer elim sarmaşıklara teşekkür ediyordu.

KOZMİK MEKÂN Gülgün Helvacıoğlu

Balkon evlerin, binaların ve yaşam yerlerinin nefes alanlarıdır. İlk bakıldığında pek dikkat çekmeseler de her zaman önemli bir yer tutarlar. Bir evi satın almak ya da kiralamak için sorulur. “Balkonu var mı, manzarası nasıl?” “Ama balkon duvara bakıyorsa olmaz, içim sıkılır...” Ona göre de karar verilir o evde yaşanmaz ya da yaşanır. Adeta döşenir bir oda gibi. Eh ne de olsa o evin nefes yeri. Başlar artık sohbetler yukarı, aşağı ve yan komşularla. Sabah, akşam... Dökülür dertler önce sokaklara sonra zamanla tüm evrene paylaşıp yok olmak üzere. Kimi zaman bir yüceliktir o yer. Çünkü sen orada herkesten yukarıdasın... Ya da tam tersi küçültür seni, onlar yukarıda sen aşağıdasın. Öyle değil midir tarihlerde de. Krallar ve locaları yukarıda halk ise daima aşağıda. Konuşmayı yapan başkan bayraklarla yukarıda, onu dinleyen herkes ise aşağıda... Hâlbuki ilk uygarlıklarda ev, sokak, balkon bir arada. Yok, yukarıda ya da aşağıda farklı bir mekân...

Şu balkon ne yer ama... Rahatlayıverir insan kızgın, üzgün ya da tedirgin bir ruhla çıkıp da görüverince masmavi gökyüzünü güneşi ve bahçede gezinen minik yavru kediyi.

Dolduruverir huzuru benliğine. Belki de bir buluşma yeridir iki sevgili için kaçamak bir kahve molasıyla. Bitmez ki hiç görevleri. Çamaşırlar asılır kurusun diye. İpucudur o çamaşırlar, evde kaç kadın, erkek, çocuk yaşar gizlice anlatır. Kimi zaman ise bedava bir sinema ya da konser salonudur o küçük alan. Hem de üst üste oturmaya bile razı olmuş komşular ve ev sahibiyle. Mekânsal bir alandır bizler için. “Eve girdim” de deriz “Balkona çıktım” da.

Bir süre kışa özel hazırlık yeridir annelere. Kış için biberler sıralandığı iplerle kurutulmak için asılırken balkonun demirlerine, patlıcanlar da zemin üzerindeki örtünün üstüne dilim dilim dizilir. Artık bir süre onlara aittir balkon, öyle çok girilip çıkılmaz. Bir zaman sonra yeşilbiberler olur güz ağaçları gibi turuncu, kızıl. Karşıdan bakıldığında da ise o eve kıpkızıl bir gerdanlık takılmıştır. Ve artık kuruyanları da toplama zamanı gelmiştir. Kurumuş tüm biber ve patlıcanlar kış günleri için törenle konulur torbalara.

“Hey! Ev ahalisi haydi artık koşun balkona.” Çok soğuk ve çetin kış günlerinin kartopu ve kardan adam alanlarıdır. Küçücük de olsa o yer, evin çocukları buradadır. Karlar avuçta, havuç da kardan adamın burnundadır. Büyülü alanlardır balkonlar. Masalların bile odak noktasını oluşturmaz mı? Rapunzel sevdiğini balkona almak için saçlarını sunmuştur ona. Romeo seranatını sunarken, Juliet’ in odasından özgürce çıkıp sevgilisini dinlediği yer balkondur.

Gökyüzünün gözlem alanı balkonlar. Kış gecelerinde Orion yıldız kümesi misafirken yaz gecelerinde ufkun güneyinde akrep takımyıldızı misafir olur. Ah bir de yoğun şehir ışıkları olmasa Samanyolu her gece balkonda karşımızdadır büyüyle. Gün doğuşu ve gün batışının kokusunu sunar balkonlar hafif bir rüzgâr ve nefesle her eve. Ve Gün doğarken açılan balkon kapısıyla çıkıp gider yok olur uyku ve yorgunluk. Gelir onun yerine güneşin en taze ışıklarıyla yaşam sevinci, neşe. Ya gün batımı... Tüm günün yoğunluğu, yorgunluğu geçirir günün son ışıklarıyla balkon sefalarında. Donanır sofralar sevgiyle, huzurla. Gün ışığı yok olup da gecenin tüm karanlığını sunduğu zamana kadar bir sonraki güne hazırlanılır. Ve önce kapatılır balkonun ışığı sonra da kapısı. Sıkıntılar kalmıştır dışarıda artık. Var olan ise umuttur.

Evrenin balkonu galaksiler, galaksilerin balkonu güneş sistemleri, güneş sisteminin balkonu gezegenler ve dünyamız... Peki ya insan, insan ruhunun balkonu... Neresidir orası? Nereye çıkmış oluruz o balkonun kapısını açtığımızda? Ne ya da neler görülüp yaşanır orada? Hayaller, hayallerimizdir o kapının ardı. İdeallerimiz, geleceğimiz özgürlüğümüzdür. Balkon içinde balkondayız pek çok zaman hepimiz. Gece ya da gündüz gökyüzüyle, bulutlarla, yıldızlarla, güneş ya da ayla balkonda... Gözlerimle, nefesimle, tenimle balkonumda... Sahi kim bulmuştur balkonu, neden ihtiyaç duyulmuştur? Ya da balkonlar hiç olmasaydı yine de var olur muydu hayaller, hayallerimiz? Veya yok olursa balkonlar, sanırım yavaş yavaş da yok oluyorlar, camla kaplıyoruz balkonları hatta kapkara camlarla. Hatta perde bile takıyoruz. Girmiyor o mis gibi hava. Görmüyoruz gökyüzünü, yaşamı. Duymuyoruz kuşları, doğayı. Kapattık tüm balkonları, balkonlarımızı. Bitti sohbetler. Elde, gözde ve duyumda ise sadece kulaklık ve ekranlar... Ne yazık... Yaşanılan her yer dört duvar. Hem kapkara cam odaları hem de ekranları özgür balkona çeviren bir mucit daha çıkar mı acaba? Mucide gerek var mı? Zaten biz değil miyiz onlar. Biziz... Özgür balkonlara geleceğimizi hazırlayacak olan yine biziz. Kim bulmuştu icat etmişti ki balkonu?

tema
dışı

AKASYA

Ayşe Ay

Bu Nurgül'ün ağlamalarından usandım ben. Gece ağlar, gündüz ağlar. Vara ağlar, yoğa ağlar. Öğle namazından sonra uyku bastı. Yatayım ikindi vaktine kadar dinleneyim, dedim. Gelenim olmaz, gidenim olmaz. Acıkanım olmaz, susayanım olmaz. Yenice daldım uykuya. Kolay mı yaz sıcağında öğle vaktinde uyuyabilmek. Ne kadar uykum varsa... Dalmışım. Uykumun arasında bir ses, bir ağlama... Ninni gibi geldi ilkin. O kadar alışmışım Nurgül'ün hıçkırıklarına. Bekledim. Ses kesileceği yerde yükseldi. Uykum kaçtı. Kalkayım da bir bakayım, dedim.

Aynı avludayız. On beş adım ötede oturduğu ev. Ev dediğim de eskiden inek bağladığımız iki oda. Sonradan benim rahmetli sıvadı, düzeltti. Önüne beton döktü, sundurma yaptı. Kiracı koyalım diye.

Kiracılarımız pek uzun oturmazlar. Hiç iyisine çatmadık ki... Hepsi ayrı dert. Al işte bu Nurgül de böyle. Gece gündüz ağlar.

Doğrudum uzandığım minderden. Yazmamı örttüm. Doğru Nurgül'e.

Bir sene kadar önce yanında iki çocuğuyla mahallede kiralık ev ararken komşular göstermiş benim evi. Baktı eve. Yanında biri on, diğeri beş altı yaşlarında iki çocuk. Sadece üstlerindeki kıyafetleri ile çıkıp gelmişler. Belli bir bela var başında. Bir şeyden kaçıp gelmiş gibi. Vermek istemedim evi, kirayı ödeyemez diye. Benim oğlan da vardı o gün yanımda. "Ver anne, gariptir. Belli, bir derdi var. Şuraya sığınsın." dedi. Hiç bana çekmemiş bu çocuk. Kirayı ödeyemezse çıkarırım diye geçirdim içimden. Neyse, dedim. Verdim sonunda. Verdim ama kilim yok, yorgan yok, yastık yok. Herkes görür bizim mahalleye girip çıkanı. Konu komşu duydu. Kullanmadıkları eşyalardan birer ikişer getirip verdiler de ev, ev oldu.

Girdim, baktım. Bizim Nurgül odanın açık penceresi önündeki kırık dökük kanepeye oturmuş, yazması sağ dizinin üzerinde, saç başı dağılmış, hıçkırığa hıçkırığa ağlıyor. Oturdum karşısına. Baktım hâli hâl değil. Sarışın zaten bu. Bir de ağlayınca suratı hepten dağılmış ama öyle böyle değil. Burnu şişmiş, kızarmış. Yanakları desen öyle. Gözlerinin beyazına kan oturmuş. Güzel gözlüdür aslında. Yeşil gözlerinin rengi bulanmış. Yüzüme bile bakmadı. Açık penceren bakıp bakıp ağlıyor.

Kız Nurgül, ne bu hâlin, ne oldu, dedim.

Ses vermedi. Sanki seslenen ben değilim de pencerenin önündeki akasya ağacı. Dizini sarstım kendine gelsin diye. Yeniden seslendim:

Nurgül ne oldu? Ne bu hâlin? Eski kocan mı buldu yoksa izini.

...

Şu suratına bak! İrfan görse o bile almaz seni şu hâlinle.

Öyle deyince ağlamayı kesti, aval aval baktı suratıma. Zaten hep öyle yapar. Sonra anlattı usul usul. Fabrikadan çıkarmışlar bunu. “Çocuklarıma ne yedirip içiririm, hâlimiz ne olur? Nereden iş bulacağım?” diyor.

Kocasından boşanmış iki sene evvel. Adam içkicinin tekiymiş. Dövermiş Nurgül’ü. Çalışmaz, eve ekmek getirmezmiş. Canına yetmiş bir gün Nurgül’ün. Çocuklarını alıp anneannesinin evine sığınmış. Dava açmış. Adam dirense, tehdit etse de boşanmışlar sonunda. Ama adam bela... Dayanmış kapıya. Rahatsız etmiş. “Dön!” diye tutturmuş. Kimsesi yok bu Nurgül’ün zaten. Var da yok! Bir sahip çıkarı anneanesi olmuş. Kocasına kaçtı diye yıllarca eve dama sokmamış babası Nurgül’ü. En son bizim buraya geldiği günün sabahında pazar yerinde saçından sürükleyip zorla götürmeye çalışmış. Etraftaki insanlar zor almış adamın elinden Nurgül’ü. Saçları da sapsarı, nasıl güzel bu Nurgül’ün! Nasıl kıyıp da çektiyse? İşte o gün Nurgül, pazardaki hengâmenin arasında insanlar eski kocasını tutup azarlarken anneannesinin evine koşmuş. Çocuklarını aldığı gibi bizim semte gelmiş. Akli sıra kaçıyor garibim. Bulur o bunu. Dedim de kendisine. “Kızım bak etme. Bu adam seni bulur gene. Bulduğu gibi de saçından sürükleyip götürür. Bu adamdan kurtulmanın bir tek yolu var. Suratıma baktı yine şimdiki gibi. Sordu şaşkın şaşkın:

Neymiş Melek Abla?

Evleneceksin.

Kiminle?

Onun çekineceği biriyle.

Olmaz Melek abla! Benden ondan kurtulmaya çalışırken bir de yeni bir belaya mı bulaşayım.

Güzel güzel izah ettim. “Bak kızım, Nurgül’üm, İrfan var. Benim kardeşim. Yaşı senden biraz büyüktür ama iyi adamdır. Cezaevinden yeni çıktı. Ufak bir hırsızlık işi oldu. Ha bir de içeride birini yaralamış. Aslında hiç suçu yok. İyidir benim kardeşim. Şeytana uymuş. Sen de uymadın mı şeytana kocana kaçarken?”

Baktı suratıma. Ancak bakar zaten:

Melek abla, ben şeytana falan uymadım. Onu sevdim. Ona umut bağladım. Adam sandım onu. Üvey annemin eziyetinden, babamın dayağından beni kurtarır diye umdum. Bu Nurgül'e az bile... Laf anlamaz, söz dinlemez. Evlen işte İrfan'la. İnat. Kabul etmiyor. Hayır o değil, en sonunda kendini bir de İrfan'a sürükletecek saçından. Sen bu iki çocukla hiçbir yere sığamazsın. Bu çocukları babalarına verelim. Sen de İrfan'la evlen işte, diyorum. İyilikten anlamıyor. Her defasında "Bir daha bana çocuklarını ver, deme." diye tutturuyor. Ne yapacaksa çocuğu?.. Kendi karnını doyuramaz. "Çocuklarım!" diye tutturur. Kendi tanımadığı anne sevgisini gösterecekmiş çocuklarına. "Kızım, çocuk kısmı nankör olur." derim her zaman, anlamaz. Bak benim Murat'a. "On beş senedir karıma hakaret ediyorsun. Yuvamda dirlik düzen bırakmadın. Anne bir daha evime gelme. Ben hafta sonları uğrayıp senin ihtiyaçlarını görürüm. Alınacağını alır satılacağını satarım." demedi mi? Gelin Hanım'a iki laf ettik diye... Hiç benim tarafımı tutmaz zaten. Babasının oğlu bu nankör. Geçen ramazan koli hazırlamış Nurgül'e, getirdi. "Anne bunları şu kadıncağıza veriver. Ben götürsem yanlış anlar, korkar şimdi. Sen ver." dedi. Oğlum, dedim, alıştırma böyle. Sen, ben destek olursak evlenmez bu. Dayına razı olmuyor. Ne dese iyi? "Aklından bile geçirme anne. Dayım Feride yengeme sahip çıktı mı ki bu kadına sahip çıksın. Hem kaç yaş büyük bu kadından. Hapisten çıktı. Ayıp ya... Hiç mi vicdanın yok?" Kızdırdı beni. Verir miyim Nurgül'e koliyi? Yemedim de kendim. Bir sürü bir şey almış benim oğlan. Bir de durmuş "Keşke elimizden daha fazlası gelse." diyor. Kurtlansın. Çöpe atarım daha iyi. Muhtaç olsun. Mecbur kalsın. Demin yine teklif ettim. Kızıyor. Sanki ona düşmanlık ediyorum. Bak Nurgül, dedim, aldığın üç kuruş para. İşte, işten kovulmuşsun. Sen bu çocuklarla hiçbir yerde yapamazsın. Gene evlere temizliğe gideceksin. Bu defa hiç para yetiremezsin. Bir daha kim bilir ne zaman sigortalı iş bulursun? Hoş bulsan da barındırmazlar seni. Kolay mı iki çocuk? Gel, bunları verelim babalarına. Bağırdı bana. "Asla!" diyor. Korksun diye "Bak sen razı olmazsan ben arayıp bulacağım eski kocanı." dedim.

Dondu kaldı. Ağladığını, üzüldüğünü, işten kovulduğunu unuttu. Yüzünü huzur gibi bir şey kapladı önce. Sonra deli deli baktı bana. Pencerenin dışından odayı gölgeleyen akasyayı gösterdi eliyle,

Melek abla, çocuklarımı kaybedersem kendimi şu ağacın dalına asarım.

Dondu kaldı kadın. Sustu. Ne dediysem konuşturamadım. Öyle oturuyor şimdi koltukta. Buraya taşınınca akasyanın dalına kurduğu salıncağa bakıyor. Dedim ben ona, başında bir erkek gerek diye.

Ustabaşı rahatsız ediyormuş bir süredir. En son patronun kulağına gidince adam çağırılmış muhasebeye dün. Zarfı tutuşturmuş eline. "Neticede dul bir kadınsın." demiş.

Başka ne dediğini hatırlamıyor patronun. Sadece bu kalmış aklında. Bunu deyip durdu.

Donar kalırsın işte öyle. Çocuk gibi salıncağı seyredersin. Neyse bir abdest alayım, ikinci vakti girdi. Nurgül'le uğraşırken namaz geçecek neredeyse. Usandım şu Nurgül'den.

İZ

Aziz Nayır

Gemide bulut, denizde parşömen
düştümdü ardı sıra seslenişinin
çığlık çığığa yırttımdü
bakışın kanattığı göz değışini

o zamandan beri yalnızdır
kuşun uçtuğu gök
kanadın bıraktığı iz

ben seni gidişinde bildim
sular aktı ara sokaklarımdan
ıssız bir kent koydun avuçlarıma
serinlerde kuytularda dolaştımdü
aldımdü uzattımdü bir nehri susuzluğuma yasladımdü
atlar apardımdü en yaban akşamlarına
sonra ses
sessizlik
umudu silip attımdü kendime bir linç edindim
sonra gül sonra diken
kanayan hecelerimi söktümdü dilimden
o gün bugün küstümdü gölgeme

geceden umdum geldiğini
uyanamam diye uyumadımdü sesine
kandillerle bekledim sonra hep sabah
sana bir gül büyüttümdü, dört köşeli al bir gül
kalbine bir güz büyüttümdü yokluğuna bir çocuk
adını sen koy bin parçalı bu düşün

adını sen koy sevgili
kesik dağbaşlarının, vurulmuş gölün
alnıma düşmüş ki serseri akşamın
sen koy adını bu vahşi bekleyişin

HİÇLİKTAŞI

Deniz Dengiz

Ey kutlu acı...!!!

Ayrılıyorz birer birer. / Herkes eve dönerken yalnız kalıyorum çatısız dünyada. Ağlamamak için kendimi zor tutuyorum nedense. Bir daha seni ne zaman görebileceğim, hiçbir fikrim yok. Gidişinden sonra televizyon canavarı oldum. Gazetelerde, haber programlarında kan lekeleri, ölümler, işkenceler, savaş çığırkanlığı... Kocaman yüce dağ üstüme yıkılıyor, mutsuzluğu buluyorum içimin derin oyuklarında. Bu mektubu kaç gündür tasarlıyordum yazmak için sana. Ne zaman yazmaya karar verdiğimi hatırlamıyorum bile. - başka ne hayal edebilirim ki. Aslında aradığımı bulamadığım için söylüyorum bunu. -hiçbir şey hissetmiyorum. Bugün çok korktum. İçimdeki his sokağa çıkmama engel oldu, anlamadım hiçbir şey. Dışarıda, duyduğum gürültüler vardı. Konuşmalar, araba sesleri, bir kentin tüm hırgürü...

Pencere. Rüzgâr.

Ne kuzeyde rastlarsınız ne de çok uzak doğuda bana. Bulut geceyi harekete geçirir.-Bir şeyler kımıldamaya başlar yeryüzünde. Hüzünden ve ıstıraptan doğmuş gece. Uzaklaşır bulutlar gözlerinden. Olup biten nedir çevremde. Gözlerim kaçan bulutun sırtındadır. O kaçan beyaz bulut zihnimde eriyip kaybolur. -Beyaz bulutum taze bahar sevincini alıp götürmüştü benden. Uzağa düşüyor gölge. Kapı açılıyor. Anlat, içindeki kara benliği. Senin yokluğun. -Unutmak istediğim ikiz benliğin... Anlat diyor içindeki benlik. Beni sevmedi kokulu rujlu kızlar. Bir hayalet mekân... Soğuk ve beton... Ne kalmış bunca kıştan sonra. / Gittiğin günden beri, konuşup içimi dökebileceğim kimse kalmadı. Çıkış yolu göremiyorum. Tükeniş... / ne tesadüf / (05.32) tükeniş... / belki çöl yatağında / kül renkli bir dağda / bir sıcak kuş / akşam olmuştur odam. / acı içinde kıvrılırken tutup elimden “ çare yok seni öldürmeye, -Tükeniş beni arıyor. Büyük acı ustası.

(- ağlama. Niçin ağlıyorsun? Ağladığımı söyleme. Gözlerin dolu dolu...)

-----Sen gittin, kara bir bulut bırakarak tüm kenti karanlığa gömdün; durmadan yağmur yağıyor buraya. Dostlarla toplanıyoruz bazı zamanlar eğer getirebilsek herkesi bir araya. Bozguna uğradım. Şimdi sekiz ay sonra ne yazacağımı bilmiyorum. Tükeniş. (burada anlatmaya çalıştıklarım incir çekirdeğini dolduramayacak kadar sıradan olaylar işte.)

/ Gidelim uzaklara, kimsenin bizi bulamayacağı yerlere.
/ Yağmurlara rastlıyorum her yerde. / sepet sepet / buket buket / bu bir taşınma merasimi! / geçmişin yükünü bırakıyorum. / kırmızı örtülü nevresimlere. Yürüdüm kış güneşinin egemenliğiyle duvarlara düşmüş görüntüm / başkasının anısını unutturmak için karelerde nasıl baktım eski bir kanepayı özler gibi.

Düşmanımı karşıma alıp yapraklarımı göstereceğim. Ormandan, mezarlıkta, çayırdaki akla karşı intikam! / akla karşı intikam! Kendime karşı intikam! Topluma karşı intikam... Kan ve irin...

Uzaklaşmak için bir yolculuk planladım, üç uzun ay. Güneyin sıcaklığına varmak. Bunca gri gürültüden kaçmak bana iyi gelecek.

Yazarlık serüvenime orada devam edeceğim bir süre.

////

Bugün aramadı. Artık unuttu. Bilmediğim yerlerde bir süreliğine dolaştırdı beni. Kısa bir süre çok mutlu oldum o kadar. Zaten daha fazla bir şey bekleyemezdi ondan. Ne var ki başına ne gelmiş olabilirdi de aramadı. İstemedi aramayı.

Ne büyük bir umutsuzluk! -öte yandan uzun saatler odanın içinde ayakta bekleyip her an telefonun çalması için dua etmekten başka çarem de yok. İşin en garip tarafı bu olsa gerek. Korkunç oda çok korkunç beklemek sancı içinde...

Hiç istemediğim halde kendimi karanlık bir yola girmiş buldum. Bu benim hatam değildi

Bir yağmur atıştırıyor, şimdi akıntılara kapılma zamanı / Kim bilir, belki de her ilişki, böyledir / Bir kısa an, el ele tutuşmak.
Bekleyen nefesi de "rastgele"de atar. Bilirsin.

MANİTALARI AYARLAMA ENSTİTÜSÜ

Mert Topuz

Uzay kokusuyla doluyor içim
Kafesim mistik zerrelere inşa edilmiş
Atomlarımız birbirine değmiyor, ya tohumlarımız?
Hiç.

Bir şehri griliğe küstürdün
Kontürlerin, hatların, kıvrımların, silüetin, pırlıtın
Bir morluğa karşı iki katlı, ortasından bir yuva tavamı geçen,
Işıltılı bir pembelik
Komşular külümüze muhtaç
Biz ise toplum sevmemekle meşgulüz.

Bir parolamız olsun aramızda
Duvara üç kere vurduğunda geldiğini anlayayım
Komşular külümüze muhtaç,
Biz iki kor, tam bir kül makinesi.
Komşular ölümüze ortak
Ve ben çocukluğumun gassalı ol istiyorum.

Bir balık ağı gibi bizi saran nedir dört bir yanımızdan
Denizlerinden denizlerine kaçıyorum sevgilim,
Denizlerinden kumlarına
Kumlarından kayalarına
Kayalarından kıtalarına
Eğer sigaramı ben yakarsam
Anlarsın ne demek uzay kokusunu içine çekmek.

Ağır bir yorgan gibi ullan üzerime,
Parlak satenden bir yorgan gibi.
Bir kırmızılık sun bana dudaklarından
Sevgilim benim bazen şair kesilesim gelir
Dizelerimi sana pay ederim.

I. Mustafa psikiyatri raporuyla indirilmiş tahttan
şahtan viranelik anomali sayılmış sevgilim
Fransızlar getirmiş psikolojiyi bize
Bir gün sana kara sevdanın etimolojisini anlatırım.
Sevgilim benim bazen bilgiç kesilesim gelir,
Erdemlerimi sana pay ederim.

Serpiřtirilen birkaç kelimededen ibaret gibi deđilsin sevgilim,
Gayet farkındayım bu uçucu kokunun
Bu elle tutulamayan, gözle görülemeyen ama bir gülümseyiřte fark edilen kokunun
İstiyorum ki üç günlük dünyada
Saatleri saymama cesaretini gösterelim.

YABANCI

Ahmet Ergin

Yoğun ve yorgun geçen günün ardından, günlerdir hasret kaldığım derin uykunun kollarında süzüldüğüm ender gecelerden birinde telefonum çalıyor. El yordamıyla buluyorum. Telefonun ışığı, uyku mahmuru gözlerimi kamaştırıyor. Tanımadığım bir numara... Saat gece yarısını çoktan geçmiş. Açmam için bir sebep bulamayıp kapatma tuşuna basıyorum. Başımı yastığa koyar koymaz telefon yeniden çalıyor. Aynı numara... Sabit hattan arıyor her kimse. Bilmiyorum kaçınıcı çalışta açıyorum. Gayet nahif ve yumuşak bir ses... “Özür dilerim bu saatte rahatsız ettiğim için.” diyerek başlıyor. Şaşıyorum. Bir şey dememe fırsat vermeden konuşmasını sürdürüyor. “Arayacak kimsem yoktu ama birini aramalıyım.” Gecenin bir yarısı hiç tanımadığım bir bayan arıyor ve arayacak kimsem yoktu ama birini aramalıyım, diyor. Daha da ilginç bu biri ben oluyorum. Zihnim, beni bu saatte arayacak kişileri sıralıyor nafile. Nahif ses konuşmasını sürdürüyor. “Bakin beyefendi yaptığımı ne kadar saçma olduğunu biliyorum. Biriyle konuşmaya o kadar çok ihtiyacım var ki...” Sözünü kesip kim olduğunu soruyorum. Beni tanımadığını, numarayı rastgele çevirdiğini söylüyor. Şimdiye kadar aradığı numaralardan hiçbirinin cevap vermediğini de ekliyor. *Çattık*, diyorum. Zor günler geçiriyorum ve paylaşacak kimsem yok, diyor. *İyi de bana ne bundan*. “Bir insanın bu saatte böyle bir bahaneyle aranmasının tuhaflığının farkındayım ama...” *En azından yaptığının farkında... Sahi niye dinliyorum ki?* “O kadar çaresizim ki beni duyacak, onaylanacak bir sese o kadar muhtacım ki... Aynalarla konuşmak kandırmıyor beni. Ah çok özür dilerim.” Meccup galiba. Bir insanının kimi kimsesi nasıl olmaz. Annesi, babası akrabası, arkadaşı... “Size nasıl yardım edebilirim hanımefendi?” diyorum. Sesim bir an önce kurtulmak ister bir tonda çıkınca utaniyorum. “Kapatmayı beni dinleseniz...” *Lâ havle, gece gece aldık başımıza belayı*. Lütfen’leri öyle bir ahenkte çıkıyor ki dudaklarından, o kadar narin ve kırılğan ki çaresiz boyun eğiyorum. Başucu lambamı yakıp yastığımı sırtıma dayıyorum. *Ne yapıyorum Allah aşkına? Sabah gitmem gereken bir işim var benim. Gecenin bir yarısı bir meccupla hasbihal mi edeceğim?*

Sesinden yirmi beş otuz yaşlarında olduğunu tahmin ediyorum. Kırık, kırgın, konuştuğça kulağa ahenk veren; özür dilemesi, mahcubiyeti insanın içine işleyen; yaranın, kederin içinden sızıp gelen ses, beni telefonda tutmaya yetiyor. Kendi kendimi ayıplıyorum, yaptığımın izahının olmadığını biliyorum ama o nahif sesi dinlemekten kendimi bir türlü alamıyorum. Bazen kahkahalarla ama çoğu kez hıçkırıklara bürünerek anlatıyor, ben dinliyorum. Anlıyorum, demekten başka bir şey gelmiyor elimden. Bazen soru sormak istiyorum ancak konuşmasını bölmeye gönlüm razı olmuyor. *Büyüledim galiba. Olacak iş değil bu. Biri duysa ne der şu halime? Aman kim duyacak sanki?* “Biliyorum sıkıldınız, uykunuz da var ama ne olur kapatmayın. Ne olur biraz daha dinleyin. Bu çaresiz insana dinleyerek ne çok iyilik yaptığınızı bilerseniz...” Dinliyorum. Yalnızlığında kendimi buluyorum kimi zaman. Sonra o kadar da yalnız olmadığımı fark ediyorum. *Ben ondan daha iyi durumdayım. En azından arayıp derdimi anlatacağım arkadaşım var. Sahi şu saatte arkadaşlarımı arayıp benim bir derdim var desem, beni dinleyin desem ne derler? Sabah torbaya mı girdi, bu saatte ne derdi, demezler mi?* Hep böyle susacak mısınız diyor, nahif ses. Dinleyin dediniz ya, diyorum. Peki, deyip anlatmaya devam ediyor. Bu peki'ye ne anlam yüklemem gerektiğini kestiremiyorum. Konuşmak ile susmak arasındaki ikilemimi susmaktan yana kullanıyorum. Bir yandan onu dinliyor bir yandan da kendi hayatımı sorguluyorum. Şimdiye kadar fark etmediğim yalnızlığımı, çaresizliğimi buluyorum anlattıklarında. İçime sakladığım hüznlerimin ayırımına varıyorum.

Telefona bakınca bir saate yakındır konuştuğumuzu fark ediyorum. Daha doğrusu onun konuşup benim dinlediğimi. Garip bir şekilde artık kapatmasını ya da susmasını istemiyorum. Konuştuğça açılıyor. Ne çok şey biriktirmiş, diyorum. Hıçkırıklara bürünen sesi teselli etmek istiyorum lakin tanımadığım birini nasıl teselli edeceğimi bilemiyorum. Hanımefendi diyecek oluyorum, kelimeler boğazıma diziliyor. Bir şeyler söylemek ihtiyacı hissediyorum. Artık kayıtsız kalamıyorum. O sırada çok teşekkür ettiğini söyleyip kapatmak istiyor. Hayır, hayır bunu istemiyorum. Lütfen kapatmayın, diyorum gayriihtiyari. “Anlamadım.” diyor şaşkınlıkla. Sessizlik uzuyor bir müddet. “çok fazla rahatsız ettim, özür dilerim.” diyen nazenin ses, kulağıma değil de gönlüme işliyor bu defa. Yine arayın, diyorum. Bir an duraksıyor ancak hiçbir şey demeden kapatıyor. Dünyalar başıma yıkılıyor sanki. Son söylediğimden utanıyorum. Telefon elimde kalakalıyorum.

HALK OTOBÜSÜ

Okan Balkan

Ayaktakilerle birlikte kırk kadar yolcusuyla kırmızı ışıktaki bekleyen halk otobüsü, yeşilin yanmasıyla beraber gürültülü bir şekilde yoluna devam etti. Yolcuların çoğu akşamki maça gitmekte olan taraftarlardı. Aynı renk atkı, kapüşonlu ve formalarıyla otobüsü mini bir tribüne çevirmişlerdi. Onların dışında muhtemelen hafta sonu gezmesinden dönmekte olan iki çocuklu bir aile, otuzlu yaşlarında bir çift ve spora giden iki üniversiteli de bu havasız vasitanın yolcularındandı. Bir durağa yanaşılıp zaten tıklım tıklım olan araca üç kişi daha alınınca ayakta gidenlerden bir homurtu yükseldi. Fakat ne fayda? Şoför bu tarz serzenişlere Allah'ın her günü muhatap olduğu için idmanlıydı. Sol dikiz aynasından yolu kolaçan etti, vitesi attı ve yoluna devam etti. Kahverengi ceketli, mavi kot pantolonlu bu adamın emeklilik zamanı gelmişti aslında. Ancak yaş mı ne varmış da onu bekliyordu. Hoş, emekli olunca ne olacaktı ki? Güneyde hobi bahçeli bir yazlığı yoktu. Türkiye turu yapmasına yetecek kadar birikimi de yoktu. Zaten bunlar olsa bile harekete geçecek hevesi de yoktu. Nadiren de olsa selam verenlere duygusuzca kafa sallamakla yetinir, hayırlı işler dileyenlere bazen o kadar bile karşılık vermezdi. Spora gitmekte olan gençlerden uzun saçlı ve diğerine nispeten daha kalıplı olanı “Bunlar ne biçim tutma yeri? Elimize kramp girecek!” diye memnuniyetsizliğini dile getirdi. “Stadın oraya gelsek de şu tribüncülerden kurtulsak. Biraz olsun otururduk. Salona gitmeden yorulduk be!”. Arkadaşının sözlerini sessizce dinleyen sıksa, dağınık saçlı delikanlı bir eli siyah spor çantasında, diğer eliyle tuttuğu yere bakarak “Tutamak...” dedi. Yanındakinin suratına soru sorarcasına baktığını görünce açıklamaya karar verdi: “Tutamak yani tutma yeri. Yusuf Atılgan'ın Aylak Adam romanında geçiyordu galiba. Her insanın bir “Tutamak”ı olmuştur. Tutamak, yani onu hayata bağlayan şey. Bu bir insan, bir düşünce hatta bir hayal olabilir. Mesela nice ana baba vardır ki hayattan hiçbir beklentisi olmadığı halde yalnızca evladı için yaşar. Çocuk, anne-babası için tutamak olur.” Bunları söylerken babasının kucağında oturan beş yaşlarındaki çocukla göz göze gelip ona bir gülücük gönderdi. Bu duraksamadan faydalanan diğeri saçlarını kafasını sallayarak düzelttikten sonra “Şu senin kitaplar ne zaman bir işimize yarayacak? Mesela seneye mezunuz. Bize iş bulabilirler mi?” Arkadaşı darılmış gibi başını eğip:

“İyi kötü mürekkep yaladın. Sen bari böyle konuşma!” diye çıkıştı.

“Mürekkep yalayanlar garsonluk, kasiyerlik yapıyor. Tabii şanslılarsa... Bunalıma girip intihar edenlere şaşırıyorlar bile artık.”

Son sözleri tam anlaşılmadı. Arka dörtlüden başlayıp dalga dalga yayılan tezahürat buna engel oldu. İşin içine alkışla tempo da girince vaziyetten rahatsız olan çocuklu ailenin babası lisanımünasiple grubu ikaz etti. Böyle bir uyarı akranlarından gelse muhtemelen itidalle karşılaşmayacak olan gençler, adamın sözlerinden sonra bağırmayı bırakıp kendi aralarında konuşmaya koyuldular. Bu kısa süreli hengâmeden dolayı sözleri kesilen uzun saçlı, başını arkadaşına yaklaştırıp devam etti:

“Bak şimdi şunlara. Kaleminden, kitaptan haberleri yok ama mutlular. Bu akşam takımları üç gol atsın. Ondan sonra memleket yansın... Umurlarında olmaz. Okuyoruz ama kişisel gelişim aktivitesi olarak okuyoruz işte. Fazla beklentiye girme.”

“Amma karamsarsın be birader. Çok daha feci durumlara düştüğü halde çok daha ümitvar olan insanlar var. Geçen sene kitap fuarında Osman Paşa’ya kitabımı imzalatırken...”
 “Osman Paşa mı? Onun ne işi varmış fuarda? Hani Plevne’den çıkmam, diyordu?”
 “Bir civıtmı bee... Dedim ki elimizden pek bir şey gelmiyor Paşam. O, kitabı geri verirken gözlerimin içine baktı, mutlaka yapacak bir şey vardır Tufan, dedi.”

İkisi de bu andan itibaren sessiz kaldı. Karşıya bakarak film şeridi gibi geçmekte olan caddedeki dükkân ve insanları kayıtsızca seyre daldılar. Yolculuğun başından beri aralarında atışan orta yaşlı çiftin konuşmaları artık daha çok duyulur olmuştu. Çatık kaşlı, deri ceketli esmer adam kesik kesik bir şeyler söyledikten sonra kafasını camdan yana çeviren kadının yüzünü çenesinden tutup ikide bir kendine çeviriyordu. Önceleri dişlerinin arasından tıslayarak çıkan kelimeler artık dolmuşu inletir olmuştu. Olay fiziki şiddete doğru evrilmeye başlayınca tribüncülerden biri, adamı sertçe uyardı. Deri ceketli adam, “Sana ne, sen kimsin?” minvalinde bir şeyler demeye kalmadan sürü psikolojisiyle saldıran taraftarların arasında buldu kendisini. Orantısız mücadele kısa sürdü ve adam dolmuştan yaka paça atıldı. Sanki her gün yaşanan sıradan bir olaymışçasına mevzuyu sakince dikiz aynasından takip eden şoförün rahatı hayret vericiydi. Bir an için ayırmayı düşünse de bunun faydasız olacağını çabucak idrak eden kadıncağız ise mahzun bir şekilde dalıp gitmişti. Doğru bir şey yaptıklarına inanan taraftarlar, maç sonu değerlendirmesi yapar gibi olay hakkında konuşuyordu.

Tufan arkadaşına dönüp, “Gördün mü? Umursamaz dediğin adamlar, kadın haklarına ne kadar duyarlı... Sadece biraz cahiller. Demokratik yöntemleri bilmiyorlar.” diyerek kendi tezine canlı örnek göstermenin haklılığı ile kurumlandı. Adamın derdest edildiği yerden iki durak sonra kadın da başı önünde araçtan indi. Muhtemelen adam için “Keşke dolmuşla birlikte hayatımdan da def olup gitseydi!” diye düşünüyordu. Sonunda şehir içi halk otobüsü, stadyum durağına ulaştığında yolcuların ekseriyeti iniverdi. Kapıların açılmasıyla birlikte dolmuşun içi seyyar köftecilerden gelen kokularla doldu. Taraftarlar iner inmez kendileri gibi bir grupta birleşip rakip takımın anasına sinkaflı sözler içeren bir tezahürata başladılar. Otobüs ağır ağır hareket ederken arkalarından bakakalan Tufan’ı arkadaşı dürterek kendine getirdi. Acı acı güler gibi yüzünü buruşturdu:

“Takma kafanı... Yalnızca biraz cahiller. Rakibin anasının da kadın olduğunu bilmiyorlar(!)”

PEMBE

Bengül Alkan

Yaşamıma son vermekte kararlıydım. Güçlkle yürüdüğüm kumsalda, denize paralel olan yüksek, haşmetli, kartal yuvalı kayalıklara nihayet ulaşmıştım. Bu sakin şehirde akşamüzeriydi. El ayak çekilmiş, ortalıkta kimsecikler yoktu. Çıktığım kayalıkların üstünde dengede durmakta zorlanırken çok sert esen fırtınanın da etkisiyle ayaklarımın titrediğini hissediyordum. Yüreğim böyle bir karar arifesinde, heyecanla göğüs kafesimde çırpınmaktaydı. Aşağıda çılgınca kayalıkları döven dalgalar, beni kendisine çağırır gibiydi. Son bir kez veda edercesine etrafıma bakmak isteğiyle başımı sol tarafıma çevirdiğimde o belirdi birden gözlerimin önünde, çok yakınımda, yarı sisler içinde. İnce, zayıf bacakları gövdesini taşımakta zorlanıyordu. Üzerinde askılı, pembe bir elbise vardı. Kestane renkli, uzun saçları, uçuşarak rüzgârla dans ediyordu. Gözleri, aşağıdaki bir noktaya odaklanmış, bilinci kapanmıştı sanki.

Aslında o gün ben de intiharın eşiğindeyken o yanımda birden beliren pembeli kadını görünce içimi yaşama hevesi kaplamıştı. İç yönelmesiyle birdenbire:

“Ben de intihar edeceğim!”

Sözlerime bir tepki alamayınca tekrar:

“Sana diyorum hey! Sağır mısınız? Konuşsana?”

Gözleri, o baktığı noktaya sabitlenmiş ve dış dünyaya kapatmıştı kendisini. Kim bilir neler neler görüyordu o noktada. Hiçbir tepki vermiyor, beni duymuyor, görmüyordu. Ayağımın altındaki taşlar kaymaya başlayınca aşağıya düşmekten korkup diğer taşa atladım. Yavaş yavaş bir heykel gibi öylece duran pembeli kadına yaklaştım. Tam yanı başındaydım şimdi.

Heyy sana diyorum, deyip çıplak omuz başına dokundum. Bu dokunuşa verdiği tepki karşısında şaşırıp kaldım. Çılgık çılgılığa bağıyor, gözyaşları sicim gibi dökülüyordu. Ne yapacağımı bilmez halde telaş ve şaşkınlıkla yardım istercesine sağa sola bakarken pembeli kadın, ağlama senfonisine devam ediyordu.

“Durr! Dur! Durr!”

Haykırışlarım az da olsa etkilemişti işte, nihayet! Hıçkırıkları azalır gibi olmuştu. “Sakin ol... Gel önce şu düzlüğe çıkalım. Uzat elini haydi, korkma! Sana zarar vermeyeceğim inan bana.”

Hıçkırıkları birbirini izleyen bir ritimde azalarak bitti. Bir serçe kadar narin, küçük beyaz elini avucuma bıraktı. Bir anda uçurumun kenarından çekiverdim kendime. Tehlike geçmişti artık. Kendisini tek hamlede ileriye atıp anlamsız bir bakış fırlattıktan sonra koşarak bir ceylan gibi uzaklaşmıştı yanımdan.

O günün nisan akşamından beri hep onu arıyorum. Kimdi, derdi neydi? Her gün; belki de bugün gelir umuduyla o kayalığa ulaşıyor, gelmesini bekliyorum. Kalbim hızlıca çarpmıştı o akşamüzeri. Değişik, anlam veremediğim, daha önceleri karşılaşmadığım istisnai bir durumdu bu. Eline dokunduğum zaman ne olmuştu bana? Dünya mı dönmüştü yoksa biz mi? Sanki yeryüzünde sadece ikimiz vardık. Ruhumu sadece onun varlığı ve o muhteşem gözleri kaplamıştı. Ne zaman gözlerimi yumsam, o gelip duruyordu karşımda. O güzel, ürkek bakışlarıyla yüreğimde gitmemecesine yer ediniyordu. Onunla bu denli içim kaplıken; yorgun argın evime döndüğüm bir gün, ansızın karşıma çıktı.

“Dur pembeli durrr!” dememe rağmen oralı olmadı, kendinden kaçarcasına kaçtı benden. Koştukça koştum peşinden kan ter içinde. Elimi uzatsam tutacak gibiydim. Ama bir türlü yakalayamıyordum, olmuyordu işte!

Koşarken arada sırada arkasına dönüp bana hınzır bir gülüş atmaktan da geri kalmıyordu, alay edercesine.

O hırsıyla, en sonunda, tüm gücümle koşup yetiştim ona. Elimi uzattım, eteğinden tutup yakaladım, yere yuvarlandık. Kimdi bu kadın? Bir merak ve hırsıyla eteğinden yukarılara doğru baktım. Hayret içindeydim. Hiç kimse yoktu! İçimi korku ile telaş kaplamıştı. Yok muydu yani? Hiç mi olmamıştı? Bu bir yanılgı, şuur altımın bir oyunu muydu ki? Peki, o uçurumun kenarında intiharına mâni olduğum kimdi? Yoksa o mu beni intihar etmekten kurtarmıştı.

Kafam allak bullak bir halde yokuş aşağı inmeye başladım. Hafif bir meltem esintisinde eteğim uçuştığında, üzerimdeki elbisenin pembe olduğunu gördüm. Oysa benim hiç pembe elbisem olmamıştı!

YÜRÜYÜŞ

Emine Selcen Akkuş

Baktım, içlenmişti.
Yağmur yüklü bulutlar gibiydi gözleri.
Dokunsam ağlayacaktı.
Dokunmadım.
Hadi, dedim sadece.
Bir çocuk gibi uydu sözüme.
Sabahın erken bir saati miydi
İkinci güneşinin güzelliği mi...
Hatırlamıyorum şimdi, o hangi vakitti.
Gerçi ne fark eder ki, ona yakışan işte bu ikisiydi.
Üşürsün belki, diyecektim, üstüne bir şeyler al.
Sonra vazgeçtim.
Ruhu üşüyene ne yapsın rüzgâr.
Uzun bir yürüyüşe çıktık onunla.
Başımız önde, ellerimiz cebimizde.
Adımlarımızı sayıyoruz sadece görünüşte.

Sessizliği bozmaya kıyamıyor
Elleriyle ellerini tutuyor.
Ruhu sıkılmıştı, daralmış, bunalmıştı.
Hadi anlat, dedim nice sonra.
Bakışlarımı yakaladım bakışlarımda.
Söze ne hacet, dedi gözleri
Ve içtim bir su gibi dile gelmeyen sözlerini.
İki dizeyle özetledi ruhunun elemi:
“Ürperti ve hasret içimi oymuş
Sevgi dedikleri meğer buymuş”
Anladım ki ben yetmem ona, ne söylesem boş.
Teselli çok zor olur bazı zamanlarda.
Sükut yine en anlamlı eda.
Çaresizlik içinde devam ettik yola.
Ayağımızın altında ezilen yaprakların çıtırtılarını dinleyerek
Ve içimize akıtarak gözyaşlarımızı.
Bir gündü işte, öyle hüznü dolu, onu evine bıraktım.
Hüznüyle otururken ona son kez karşıdan baktım.
Öyle bir gündü işte...
Yüreğimi yürüyüşe çıkarttım.

TEKİR Ercan Sağlam

tekir bir sokağın çıkmazında güpegündüz
sokağın bana bakan yüzünü yalamaktadır
boyası eskimiş balkonlarda yorgun
kararsız ve rimeli akmış kadınlar
meleklerden daha uysal
kaçtıklarının arkasından koşarak
sokağın akışına bakıp beklemektedir

tekir sokağın çıkmazında mütemadiyen
ırmağın bana bakan yüzünü yalamaktadır
ırmağınsa akmış dünyaya bakan yüzü
alışlagelmiş ve tahrimen çocuksuz
eski, boyalı balkonlar da
şüpheli sakinler tarafından
her saat başı ve tedrici olarak
beklemektedir

marangoz kalfaları tika basa akşamı
talaş kokularına karışan akşamları
ceplerine ve ciğerlerine doldurup
ırmağa doğru sürüklenmektedir.

günü geçmiş kadınlar
kusursuz bir aşk için zar atmakta
ve kedi birazcık okşanma karşılığında
devri sabık yaratmaktadır

kadınlar incisizdir
ve boncuksuz bir el oyasını
fırlatarak sonsuzluğa doğru
onu bulamamaktadır

KUYULARI ÖP, KIYILAR TUZAK

Banu Horoz

Onların ellerinden çıkıyor gün, doğması ile batması 3 ilmek 1 batış, dönerek ilerliyor dantelanın kıyısında

Kıyısı tuzak bir motif, tam göbeğinde bir kuyu, gittikçe uzaklaşıyoruz dermanımızdan Başladığımız noktanın en güvenli nokta olacağını Greenwich olarak belleğimize kazıyan İlkokul sıraları ve muhtemel kel öğretmenler haklıydı.

İnsanın saçlarını döken derdin, kıyısında oturduklarını şimdi görmek

Telafisi olmayan bir hataya kadeh kaldırmaktır

Herkesin şerefine, derin bir üzüntüyle şerefe.

İntikam yalnızca amortidir dediğinde, kuvvetle muhtemel sen de bilmiyordun

İntikamı dönüp dönüp kendinden aldığını

Ve başlattığın iç isyanın fanatik savunucusu olarak

Kuvvetle muhtemel bilmiyordun o kıyıda zehirli sarmaşıklara dolandığını

Çöl çocukları gibi oluşumuzu seviyoruz, şükür

Üstün başın daima toz, daima kir

Kiri gösteren temizlik diyor biri, biri ısrarla imandan bekliyor arındırılmış gerçekliği

Elimde bir kadeh ve şerefine bir acıyı yad ederken,

Kendine bir kuyu açmanı bekliyorum.

İmanlı bir teslimiyet gerek, dünya sallanırken şarabın sarhoşluğunda.

Tek noktaya odaklanırsan başın daha az dönecek.

Söz veriyorum.

İnce dudaklarını şimdi, derin bir iz bırakmak için

Önce kendine varacak o yola uzat.

Yolu öp.

Tırnak aralarındaki kire uzat.

Kiri öp.

Derin bir iz bırak.

Kuyuları öp.

Kıyılar tuzak.

STRATONİKEİA

Abdullah Sezer

KORO:

*Senin ismin dağlar doğurur
ve bir şehir olur reşadiye.*

Anlaşılacaktır elbet zamanla
bu sınımsızlıklaştırılarak varılmış
bu viran kalkolitik
bir kere daha görebilir mi bilmiyorum
meşin tekerlekler üstünde ışınlanmayı
kendine global bir görev belleyen bilimcik insanları.

-neyi?
-dünyanın çekirdeyi.

Sen kimsin biliyor musun?
sen kim ağyarın ellerinde mısır unu gibi eleklenmiş
GDO'larla büyütülmüş meyvelerin aromasıyla desteklenmiş
poşetlerin bebek bezi diye yutturulduğu bir milletin efendisi olan köylünün
önderi olan imamının karısı olan kasabısın
doğruyorsun ciyerimi.

KORO:

*Ağırma gidiyor ağladığı her günü ağyarın
ağyar ki latif
ağyar ki anlamıdır üstüne bastığımızın.*

ménage à trois gızdüşümü

Emre Erol

-bir ruh kardeşliğinin özlemi-

bir gül düşüyor gökyüzünden kalbime, üç yapraklı ve tüy hafifliğinde. ellerimle uzanıp dokunmak istesem de, zaman ve uzamdan oluşan kalın bir tabaka var derimin üzerinde. parmaklarım yavaşça dolanıyor çevresinde, bir geçit arıyor daha ötesine. böyle zor olmamalı diyorum kendi kendime, yine de bırakamıyorum bu dileği hiç tatmamışken geçmişe. yapraklardan biri sarıyor kalbimi yumuşak dokusuyla, biri damarlarıma karışıp doluyor tüm vücuduma, diğeriye güle bağlı sımsıkı, kopmak istemiyor ne kadar çabalasa da. içimde saklı bir dünya büyüyor aşk kızılığında, öznelerini arıyor tüm çıplaklığıyla. gülün renkleri kanyor gitgide susuzluğuyla, damlacıklar dökülüyor bulutlardan ruhuma. bir aşk ki kokusu çok yakınımda, yine de var olamıyorum tek başıma bu çorak toprakta.

sevmeye değerse ölmeye de değmeli

Bir kalp atardı eskiden içimde, duyardım seslerini. Yavaşça çıkardı göğüs kafesimden ve kaplardı odamı, sarardı her bir noktayı. Odamın dışından haberler getirirdi bana hatta, bulunduğumuz yere ve zamana dair haberler: gerçekler, yasaklar, sebepler... Duyardım bütün sesleri ve eşitlenirdi kalbimin frekansıyla varoluşun müziği, sevmeye değdi.

Bir resim çiziyorum şimdi mavibeyaz tuvale, ne zaman bitecek bilmiyorum. İstese hep devam eder aslında insan ama sınırlar belirliyor değerini. Ömürlük ve nazlı bir sevgili yani bu, bilinçli bir düş güncesi; her karar varlığın bir ifadesi. Yaşamaya ve üretmeye değerse ölmeye de değmeli.

Bir düş dolanırdı eskiden zihnimde, görürdüm hayaletini. Uzanırdı yatağıma ve okşardı tenimi, severdi her bir eksiğimi. Hayatın amacını fısıldardı bana hatta, beklerdim gerçeğini ve isterdim ondan her şeyi: aşkı, hiçliği, ebediyeti... Hissederdim bütün evreni ve eşitlenirdi mutlu melankolimle özümün hakikati, sevmeye değdi.

Bir kalp diliyorum şimdi denizin derinliklerinden, gelecek mi bilmiyorum. Gerçekten istese gelir aslında ama burada zıt kutuplar çekiyor birbirini. Yasaların da ötesinde, varoluşun milyonlarca katı değerinde yani bu, bilinçli bir düşün özlemi; her seçim yaratır gerçekliğini. Çünkü, sevmeye değerse ölmeye de değmeli.

BİR ÇOCUĞUN PENCERESİ

Hamza Yaşar Ocak

Sayırsız pencereler açmışım kalp evime. Ben ortasında. Her pencere birilerini, bir şeyleri görmemi sağlıyor. Her insan, kocaman bir âlem; o nedenle her pencereye bir kişi ve her pencere ayrı bir âlem. Ama ben öylece ortada yapayalnız... Hiçbir pencereyi kapatamıyor, her birinden esen rüzgârların merkezinde... Bazen o seslerle konuşurum, bazen susarım. Sustuğumda, pencereyi kapadığım zannedilir. Oysaki izlemeye, dinlemeye devam ederim. Belki de bu yüzden bu kadar çok yorgunum.

Göğüs kafesim sayırsız pencerelerle çevrelenmiş, bir hisar. Ben mi onun içindeyim o mu benim içimde; bir yolcu muyum bilmiyorum işte. Bazen bir çocuk ağlar içimde, bazen de isyanlarda bir büyük... Kimi sitemli, öteki yaralı, beriki maskeli... Uzar da uzar kelimelerim, onları tanımlamaya yetmedi mecalim...

Bana en az acı veren pencerelerim tabiata bakanlardır. En az dedim de güzelliği en fazla diye en az. Yoksa insanlardan zarar gören hayvanlar, ağaçlar, toprak, çiçekler az ağlatmaz ki yüreğimi. En azı böyle olunca, bunu bile anlatamayınca, bir de birer âlem olan insanların verdiği acıları düşünün... Nasıl anlatabilirim ki? Keşke hepsini tek tek anlatabilsem, belki yüküm hafifler o zaman. Sahi hafifler mi? Yoksa göreceğim tepkisizlik veya bencilce bir yaklaşıma şahit olmak daha mı çok acıtır?

Büyük bir hava akımı etkisinde; duygular, düşünceler, fikir ve eylemler. Sanki bu kaotik döngüde yapayalnız bir yolcu veya kendinden kendine haber taşıyan bir ulak... O, küçüktü, koşardı; pencerelerinin her birine yoldan geçen birini hiç korkmadan davet ederdi... Sonra diğerlerini, sonra herkesi sanırsın ki, âlemi içine alacak kadar büyüktü sarayı. Hem neden yalnız kalsın ki, değil mi? Paylaşmayı severdi. İçeriye girenlerin verecekleri zararı hiç düşünmezdi. Kötülük yapanları sevmezdi elbette, kendince onları dışarıda bırakırdı daima. Genellikle sevgiye yatkın, sevmeye meyyal bir çocuktü. Bundan dolayı kapıları herkese açıktı.

Büyüdükçe öğrendikleri arttı. Kimi büyükler yazarak kitaplar bırakıyordu penceresinden içeri. O kitapların çoğunun çoktan okunduğundan onların hiç haberleri yoktu. Kimileri ise pencere önünde konuşuyorlardı ve haberleri olmadan tüm cümleleri içeri sızıyordu. Öğrendiklerini daha sonra yaşamak ve yaşatmak istedi; ama olmadı. Olanlar da oldu elbette ama hayatın akışı düşündüğü gibi olmuyordu. Kimileri ise içeride yaptıklarıyla çok şey öğretti. Bazıları girdikleri bu sarayı tamamen kirletmeye, yıkmaya niyetlenmişken, kimileri de kıskançlık denen bir duyguyla zamanlarını tüketmiş dışarıda. Bütünü canı yanarak öğrendi. Değer verdiklerine çok gücendi, çünkü söylediğinde onu hiç anlamadılar. Anlamadıkları için onlara kızdı. Sonra kendine gücendi, herkese inandığı için. Artık kendine de insanlara da güvenmekten yoruldu. “Yalnızlık daha güzel” dedi. Ama kendini inandıramadı buna. Kapatamadı tüm pencerelerini. Kendini çekti; en kuytu bir yer aradı, ama onu da bulamadı. Büyüdü, fakat hâlâ küçük bir çocuk içtenliğinde bazı duygu ve düşünceleri; belki de beklediği sadece biraz anlaşılmaktı. Başını okşadığı çocuklar gibi bir merhametli el de onun yüreğini okşasın yeterdi. Ya da onun dizlerinde ağlasa ve gözyaşlarıyla gönül yarasını yıkayıp onu her şeyden arındırarak sadece bir şey için hazır hâle getirse yeterdi...

Ve çok yıllar sonra, dışarıda koyu ve soğuk bir karanlık... Mutfak masasında bir fincan sade kahve; alışık olduğum müziklere şahitlik eden, derinliklerinde kaybolduğum cümlelerin yer aldığı, dergiler ve kitaplar ile tutkun olduğum kahverengi gözlerin baktığı bu sabahki resim...

Belki de bütün ömrümü ifade edebileceğim yeni birkaç dakika ve sen yine birkaç dakika benimle olacaksın şimdi. Biliyorsun ki bütün zamanlarımın her anında varsın. Sen düşünürsen hissederim, sevinirsen sevinir, üzülürsen üzülürüm. Ya sen! Sen şu an neredesin ve nasılsın? Aslında sen yanımdasın, karşımdasın ve gecenin ilerleyen saatini benimle geçirmektesin. Seninle olduğum tüm zamanlar sanki bal akıtan huzur çeşmesinin yanında görülen rüyalar gibi... Ya senle olmadığım zamanlar? Kim anladı ki bütün ömrümü, nasıl ve ne şartlar altında geçirdiğimi? Ama biri anladı ve iyi anladı. Bundan dolayı sana “her şeyim” dedim. Hiç kimse bugüne kadar senin varlığının verdiği tadı vermedi. Çünkü sen her şeyinle ve her hâlinle sıradanlığı aşmış bir yürek zenginliğine sahipsin. İnanıyorum ki bundan sonra da yüreğimin sıcaklığını ve rengini yansıtan cümlelerin sana ulaşmasıyla, gözlerim gözlerinde açılacak ve ben kalan bütün ömrümü, canlılığımı ve varlığımı senin avuçlarına sunacağım. Ve her iki ömrümde de seni seyredeceğim.

Aslında alışkınıam, resmine bakarak sade kahve içmeye; bundan dolayı parmaklarım kalemi farklı tutar daima. Vuslatsızlıktan kaynaklı gözlerim yaşarırken eşzamanlı kararması... Gece, kalem, kahve, dem ve ben... Hepsi, hepsi senin üzerine, üzerine yazmak istiyor yarışarcasına. Sanki her şey başımın üzerinde dönüyor; bulutların doruklar üzerinde döndüğü gibi... Ve duvarlar sıkıyor beni, sen karşımdayken. Ama neden? Neden her zaman böyle olur. Anlatamadığımda kendimi... Neden bir kurşun gibi menziline saplanmak istiyorum her zaman?

Bu, bir ruhun her gece yeniden dirilişidir. Gönül yurdunda her mevsim sen hariç hiçbir kimsenin sesi duyulmayacak, kimseler dolaşamayacak... Uykusuzluktan açık kalan gözlerim rüyalarda tebessümlerine kapanacak... İnaniyorum ve hissediyorum ki, bir gün bu âlemden gidince de yalnız olmayacağım asla. Sen her şekilde olacaksın. Bir gün bu an bir yerde seninle yaşanacak ve belki de gözlerimiz başka bir âlemden sevgiyle ışıldayacak. Bir yerde ve bir şekilde bu vuslat mutlaka olacak ve biz yan yana oturacağız ve her zamanki derinliğimizi dinginlikle paylaşacağız. İşte o andan sonra ne ben yalnız kalacağım ne de sen. İşte o zaman kendimi hiç olmadığı kadar mutlu hissedeceğim. Benim şimdi yaşadığım bu mutluluğu sen ancak o vakit yaşayacaksın. Bil ki ben seninleyim, seninle yaşayacağım.

Gecenin derinliğinde karşımda gülümseyen gözlerinin ebediliğine bırakıyorum gözlerimi. Günlerime akıttığım günlerinle zamanları gül bahçesinde geçiriyorum zamanımı. Ömrüm, ömrünün havz-ı kevserinde dingin, duru ve ılık. Gözlerinin buğusuyla dönen başımı bu asil sevginin şükriyle, rüyalarına dayamak için, gecelere teslim ediyorum.

] taş [Erkut Tokman

Taş bastım bağrıma taşıdım çilemi
 Taş attım sessizliğe taşlaşmış şiire bir çekiç
 Taşmam gerekti çünkü kendimden bene ve bize
 Taş yüreklere taşıdım bu sözcükleri

] taş [at

] taş [sen de

] taş [olmuş olana

Bir anıt ancak böyle dikilir!

] taş [kın halinden

] taş [anın kalbinden

Taşladım bunları

Bir suya halka halk a

] taş [ı...d...ı...m] k...i...m...i taş [ta

ki o ses yan]kın[

]kın[in [den [çıkmış aklın]kın[

taştan baş olmaz hincından]kan[zehir

düşten düşe t]b[y]a[ş her şey değişir

taş kırılır baş yarılır

akıl başa gelir çekilir tefekkür

med cezir el ezir kül kür gül

dönüşüp]taş[an]sın seke seke suda

sonsuz erim uzamsın uzağımın

a af saf sevgine uzayan bu morfoloji

yakınımdasın içimdeki uzaya uzan aşkoloji!

ÇAĞIMIZ İNSANININ MASALI: “BELLEĞİN GİRDAPLARI”

Sibel Yılmaz

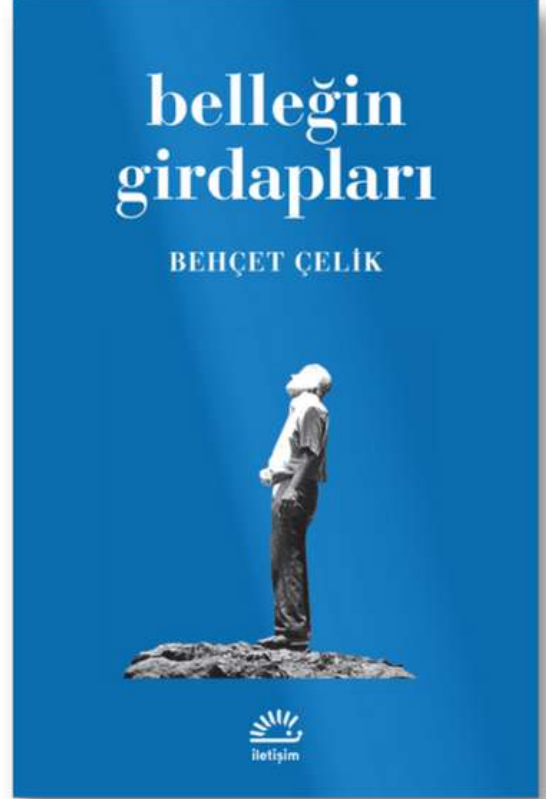
“Belleğin Girdapları” 2019 yılında İletişim yayınlarından çıkan, yazarın son romanı. Psikolojik bir roman. Şehir merkezindeki hayatını bırakıp, kenar mahallelerden birine kaçan bir adamın başından geçenler, iç dünyasındaki çalkantılar konu ediliyor.

“Ben Ruhi Bey Nasılım?” şiirinden bir dizeyle Cansever’e selam ile başlar “Belleğin Girdapları.”

*“Ve her şey hızla yetişti sonra
Sarı bir günün kahverengi yarımına”*

Anılarına girmeye çalışsan, görmüş geçirmiş, etraflarından sıkılmış yönleriyle birbirlerine benzer Ruhi Bey ve isimsiz roman kahramanımız. İsmi yoktur kahramanımızın. Mekân da belli değildir aleni şekilde. Herkes ve her yer olabilirler. Kahramanın bakış açısıyla yazılmış, geriye dönüşlerle şimdiki anlatan roman iç monolog, iç çözümleme, bilinç akışı, özetleme gibi tekniklerle harmanlanıyor.

Orta yaştaki bir insan neden kurulu düzenini bırakıp başka yerlere gidip bir nevi inzivaya çekilmek ister? Günümüz insanının belki de birçoğunda bu fikir var. Bir sahil kasabasına, bir köye, kırsala gitme, şehirden uzaklaşma, doğayla iç içe kendi halinde bir hayat, birçoklarının emeklilik hayalidir hatta. Son dönem pandeminin de yadsınamaz etkisiyle buna karavan hayatı da dahil olmuş durumda. Şehir hayatının keşmekeşliğinden kaçıp, geniş evlerine sığamayan insanlar küçük mekânlara sığabiliyorlar. Sürekli bir gitme hali, yolda olma hali, kendini bir yere ait hissedememe duygusu belki de. Her insanda varyasyonları farklı olacaktır bunun. Ama sonuç aynı; gitme, kaçma hali hep canlı. Peki bizim isimsiz kahramanımızın derdi neydi? Neden şehir merkezinden şehrin uçrasında varoş bir mahalleye taşıdı kendisini?

“Bir şey, bir sızı, bir yokluk, bir boşluk, içinde bulunduğum andan beni az ya da çok uzak tutan o tatsızlık hep bâkiydi.” (s. 114) diyor bir yerde. Bir yerde de “Yıllar boyu dönüp dolaşıp aynı yollardan geçtim sanki. İşlere girdim çıktım, kadınlar sevdim, kalabalıklara karıştım, uzunlu kısası masalarda konuştum, dinledim, içtim, kustum, öfkeye kestim, kahkahalar attım, kitaplara verdim kendimi, cevap aradım bilmediğim sorulara. Dışarıdan herkes gibiydim, içerideyse boşluk mu desem, düğümlerin doluluğu ya da tıkkış tıkkışlığı mı bilmiyorum. Belki yapıp ettiklerimde değil, yapmadıklarım, yapamadıklarımıydı sorun.” (s. 82) şeklinde açıklıyor. İçindeki eksiklik, boşluk onu kemirir. Sabit geliri, işi, düzeni olan biridir. Bunun yanı sıra sıkılğan, güvensiz, küskün, asosyal, kendi güvenli alanından çıkamayan, olmamış, olamamış, eksik, dikiş tutturamamıştır bir yanıyla da. Şehir hayatındaki sahte insan ilişkileri, ön yargılar, kabullenememeler, sahte gülücükler, pervasızlıklar, insanların altı doldurulamayan üstünlük halleri, konuşmaları katlanamaz bunlara. Tüm bunlardan uzak olmak ister. Kalamadığı için terk eder şehri. Peki gittiği yerde kalabilecek midir?

Bir arkadaşı ile karşılaşmasıyla tesadüfen buluyor evi. Bu mahalleye “Serpmetepe” adını veriyor. İsimsiz kahramanımızın mekânlarla isim verme gibi bir huyu var. Bu şekilde mekânlarla arasında bir bağ kuruyor. Yine gittiği bir kafeye “Olmayan Şeyler Kafesi” ismini vermişliği de var. “Serpmetepe” ne şehir, ne köy, ne kasaba arada kalmış bir mahalle. Sık ve dip dibe evleri, bakımsız sokakları, bol yokuşu, suyu kurumuş deresi ve yakınlarında bulunan bir cezaevi ile tam bir şehirden uzak bakımsız bir yer. Kaldığı ev sobalı, konfordan uzak. Etrafındaki hiç kimse ile iletişim kurmamayı, kendini soyutlamayı, sadece geçmişe anılara dönerek güzel anları tekrar yaşamayı isterken -hatta bunun için bir defter alıp yazma çabasına girerken – hep yapmak istediklerinin tersini yapma yoluna giriyor. İsimsiz kahramanın ne yapacağını kestirmek mümkün değil. Savunduğu şeyleri yeri geliyor yeriyor, verdiği şeyleri yeri geliyor savunuyor. Şehirden kaçma sebeplerini tek tek kendisi yok ediyor. Sevmediği şeyleri kendisi yapıyor. Özellikle ön yargı konusunda pik yapıyor. Özünde kendini bulamamış insan da böyle bir şey değil mi? Kahramanın hissettiği, yaşadığı durumlar her insanın içerisinde olabilecek durumlar. Kitabı okurken insan kendisini de tartmadan edemiyor. Ama bu olmamışlık halleri kahramanımızı yoran haller.

Kitapta “Yabancı”dan izler aradım okurken ama pek bulduğum söylenemez. Her şey yabancılaşmayı, önüne gelen tercihlere “İkisi de bir” diyerek önemsizlik katan bir “Meursault” yok burada. Aksine isimsiz kahramanımız meraklı, çevreye duyarlı, tercihleri olan biri. Zaman zaman olayları “ikisi de bir” e getirirse de bunda istikrarlı değil. Varoluş sancıları mı çekiyor diye düşünmek istesek tam olarak öyle bir durum da yok kahramanımızda. “Hastalıklı bir durum, nevrotik bir kaçış mı bu?” desek tam olarak öyle de değil. Kahramanımız tam bir melonkolik karakter aslında. Neyden kaçtığını biliyor ama ne aradığını kendisi de bilmiyor. Bir arâfta kalmışlık halleri hep var.

Kitabın başlarında kırk ellili yaşlarda olduğu hissi uyandıran kahramanımız, kitabın sonlarına doğru yaşını başını almış, emekliliği gelmiş biri olarak karşımıza çıkıyor. Bu yazarın romana başlama ile bitirdiği yıllar arasında fark oluşundan kaynaklandığı hissini uyandırıyor.

İsimsiz kahramanımız kendini geri planda tutan, ezilmekten korkan bu yüzden kendinden güçlülerin yanında olmaktan imtina eden biri. Temkinli, korunaklı. Vehimli, evhamlı, sürekli kafasında kuran biri.

Kitap, her biri beş altı sayfalık olan, kırk sekiz bölümden oluşuyor. Her bölüm, bölümün başladığı cümlenin başlangıcı ile adlandırılıyor. Burada bir ustalık var. Konulan bu başlıklar o bölümün özeti gibiler. Düşünölmüş, çalışılmış cümleler bunlar. Yazarın da dediğı gibi “ Edebiyat çalışma, düşünme işi” değil mi bir yerde. Parantezler, tireler, cümle içinde cümlecikler, fikirler ve uzun cümleler bariz kitapta.

Sanırım kahramanımızın mutlu olduğu, güvende olduğu tek dönem üniversite yıllarını geçirdiğı ev arkadaşı Serhat ve sevgilisi Nuray ile geçirdiğı anlar. O anlara dönebilmek için defter alıyor, anılarını hatırlayarak o günlere dönebilmek için yazmak istiyor. Bunlar kendisinde o kadar kıymetli ki adeta bir adanmışlık var. Güven duygusunun tam olduğu ve eksiksiz olduğu yıllar o yıllar. Sonra büyü Serhat’ın başka şehre gitmesi ve Nuray’ın “sana zarar veririm” diyerek kahramanımızdan ayrılmasıyla bozuluyor. İsimsiz kahramanımız Nuray’ın burada kendisine yaptığını, kendisi de Eylül’e yapacaktır. Bunun sebebinin farkına geç de olsa varıyor. “ Kendimizle baş etmeden bir başkasının ruhuna yönelmek ne büyük acizlikmiş.” (s. 79) Ve isimsiz kahramanımız bundan sonra iflah olmuyor. Belleğinde ne varsa Serpmetepe’deki yaşantısı ile bunları ortaya döküyor. Yeri geliyor girdaba dönüşüyor, içinde kendisi de kayboluyor ama o kuyudan çıkma planları hep var. Geçmişe dönerek, eskiyi anlatarak aslında bugünü inşa ediyor.

Kitap kahramanlarının özenli şekilde seçildiğini görüyoruz. Hepsi isimsiz kahramanımızın hayatına bir şekilde değmiş insanlar. Geçmiş, zaman zaman konu olsa da kitabın yarısından çoğı “Serpmetepe”deki olaylardan oluşuyor. Mahallelerine gelen bu yabancıyı merak ediyorlar haliyle insanlar. Kahramanın gittiğı kırtasiyede, kahvehanede insanları ve çevreyi gözlemlemesi müthiş verilmiş. İnce ayrıntılara dikkat edişi ve sürekli insanların kendi hakkındaki düşünce ve fikirlerini kafasında kurması vehimli yapısını ortaya koyuyor. Kimseyle iletişim kurmama fikri ile gelen kahraman kendini mahalleliye kabul ettirme gibi bir konuma düşüyor.

Ve Nazlı... Üst kat komşusu. Kendi kendine Nazlı ile ilgili hayaller de kuruyor. Bedenin bellekleri olduğunu söyleyerek bunu bedenin isteği olarak görüyor. Oysa Nazlı kendisinin “Serpmetepe”ye veda etme sebebi.

Kitaptaki en ilgi çekici yerlerden birisi insanların süzgeci ve kuyusu olduğu ile ilgili kısımlardı. Her insan süzgeci kadar anlar, hisseder. Neyi ne kadar süzdüğü ile yani süzgeci ile ilgili bir durum bu. Herkesin süzgeci birbirinden farklı. Yine kitapta duvar imgesi var. Kahramanımızın çocukluğundan gelerek bugünkü kendisini oluşturmada büyük katkı sunuyor bu duvar olayı. Çocukluğunda karşılaştığı o duvarı bırakmıyor, bırakmak istemiyor. Dikkat çekici bir sözcük var romanda “öfori”. Tanımı: Kişinin hoşnutluk duyduğu ve kendisini iyi hissettiği bir ruhsal durum, coşku durumu. Psikiyatride ise bazen patolojik anlam taşıyor bu kelime ve çok kere beyinle ilgili hastalığın önemli bir erken belirtisi olarak ifade ediliyor. İsimsiz kahramanımıza bu sözcüğü kullandıran yazarımız, kahraman kişinin bu durumun farkında olduğunu bildiriyor bize.

Romanın en güçlü yanlarından birisi de yazarın dili. Kullanılan sözcükler, cümle dizilimleri, kelimelerle ustaca dans ediş, kitaptaki o psikolojik havayı dağıtıyor. Karakteri tahlil etme şekli ise insan davranışları üzerinde iyi bir gözlemci olduğunu da gösteriyor Çelik’in. Eksikleri vardı, yine aynı eksikliklerle başladığı noktaya geri geldi kahramanımız. Mekân değiştirerek kaçtığı her şey yine kendini buluyor. İronik şekilde son buluyor kitap. Tebdili mekânda ferahlık vardır evet. Ama insan gittiği her yere aklındakilerini de götürüyor. Sosyal bir varlık olarak, insanlar içerisinde yaşamak durumunda olmak, önünde sonunda insanî olaylarla karşılaşacağımız gerçeğini hatırlatıyor. İnsanın olduğu yerde, isimsiz kahramanımızın kaçmak istediği “her şey” olacaktır. Olmamışlığın, eksikliğin önüne geçip iç dengeyi kuracağız. Ya olacağız, ya olacağız. Çağımız insanının başka seçeneği yok maalesef.

BURASI SANA İYİ GELECEK! Şuheda Beyaz Sönmez

Sürgün bir yazardır Rosales, sürgün bir karakterdir William Figueras, topyekün sürgün. Büyük ideolojilerle Küba devriminin üyesi olan ancak yine aynı ideolojinin ızdırabıyla hayal kırıklıkları yaşayan felaketzededir Rosales. Arzuyla bağlandığı ideolojinin kalbini ve ruhunu paramparça ettiği şizofrendir Figueras. “İnsani enkaz toplama evine”, “Burası sana iyi gelecek.” diye yerleştirilen, İngiliz şairlerinin kitabını yanından ayırmayan, hem sert hem de hüzünlü çehreye sahip olan dahi kaçaktır Figueras. Hayatının bir bölümünde toplum dışına sürüklenmiş kişilerin yer aldığı bakımevlerinde yaşamış olan, çok okuyan ve sürekli yazan entellektüel “Tırlatmış!” edebiyatçısıdır Rosales.

Felaketzedeler Evi, 1947 yılında Küba’da dünyaya gelen Guillermo Rosales’in 1984 yıllarını anlatan otobiyografik romanıdır. Rosales yazılarını tutkuyla yazan, yazı yazmak için gerekirse kendisini uzun süre odasına kapatan fakat sonrasında yazıların yakarak yok eden bir yazardır.

Felaketzedeler Evi romanı bu hazine sonundan Rosales’in kardeşi tarafından kurtarılmıştır. Bu sebeple bu edebi eser editörlük görmeyen ham bir roman olarak karşımıza çıkmaktadır. Buna rağmen eserde ideolojinin, sefaletin, şiddetin, cinselliğin ve paranın anlatıldığı imgeler insanın içine işlemekte ve romanı güçlü kılmaktadır.

Roman kapağında yer alan gelişigüzel yerleştirilmiş yataklar, eseri okudukça derinleşen mezarlara dönüşmektedir. Felaketzede olarak isimlendirilen karakterlerin bütün olumsuzluklara rağmen bakımevinde kalmalarının sebebi ise unutulmuş bir gerçekliktir: “Sokak acımasızdır.” Bu sebeple Sonradan düşkünleşen soylu hanımefendi Ida, zihinsel özürlü kardeşler, yüz yirmi santimlik cüce, politikada uzmanlık kesbetmiş Eddy, yıkanmaktan aciz Hilda, tek gözlü ve her yere işeyen Reyes, asırlık ihtiyar olarak bahsedilen Castano, pizzacıda çalışan kaçık, eski boksör Tato, hepsi kendilerine ayrılan yatakların mezara dönüşmesini beklemektedir. Bu bekleyiş içerisinde sefalete verdikleri tepki kimisinde şiddet, kimisinde etrafa işemek, kimisinde gereksiz teslimiyettir. William’da ise diğerlerinden farklı olarak edebiyattır.

“Burası iyi gelecek sana.” denilerek bakımevine yerleştirilen William’ın bakımevi adı altında bir ticarethaneye yerleştirilmesiyle başlar roman. Ticarethanedir çünkü toplumun kamburu olarak düşünülen, yalnız ve savunmasız insanların kaldığı bakımevinde yine bu insanların sırtından geçinilmektedir. Bakımevinin müdürü Curbelo, kendisinin kurduğu ve kendisine hizmet eden sistemle bakımevindeki “kaçıklar” için devletin ayırdığı ödeneği cebine indirmektedir. Kaçıklara her gün pişmemiş bezelye çorbası yaparak devletin yemek için verdiği ödeneği de kendi sermayesine katmaktadır. Curbelo’nun ilgilendiği spor dalı ise dikkat çekicidir: su altı balıkçılığı. Sürekli kocaman balıkları avlayarak birinci olmaya çalışan Curbelo’nun yazar tarafından bu spor dalına layık görülmesi tesadüf değildir.

William’ın gördüğü rüyada, Curbelo’nun su altı tüfeğiyle Francis ve William’ı “Koskocaman iki mersin balığı” diyerek avlamaya çalışması bu durumun tesadüf olmadığını kanıtlamaktadır. Curbelo’nun kimsesiz ve bakıma muhtaç kaçıkları av olarak gördüğünü ve onları avlamayı başarmış bir avcı olduğunu söylemek mümkündür. Belki de su altı balıkçılığı bu korkunç avcılığın sistem tarafından kabul edilen modern adıdır.

Romanın şahıslar kadrosu ve mekânın tasviri, periyodik tekrar eden olay örgüleriyle okuyucunun zihninde sahneleştirilmektedir. Sabah kahvaltılarında özensizce dağıtılan süt, pişmemiş mercimek, kraldan çok kralcı olan Arsenio, sonradan düşünleşen soylu hanımefendi Ida, etrafa işemekten zevk alan Reyes, sidik kokan Castano, leş gibi havlu, televizyon haberleri, şiddet olgusu, rüyalar ve romantik İngiliz şairlerin kitabı... William’ın Francis’le yaşadığı aşk bu periyodik olayların dışında kalır. Çarpıcı, sürükleyici, umut dolu aşk, William’ın gökyüzüne, kuşlara, bulutlara bakmasını anlamlı kılmıştır. Bacaklarını ilk defa koşabilecek kadar hızlı hissetmiştir. Bedeninin, varlığının, kalbinin ve aklının farkındadır. Ama kısacık olan romanda bu mutlulukta kısa sürmüş ve William yine periyodik olay çemberinin içinde bulmuştur kendisini. Bir farkla, artık Arsenio’ya boyun eğmiştir ve iki kişilik çete olmuşlardır: “Çete! Kocaman bir çetedir hayat! Ondan öte hiçbir şey değildir.”

SÖZÜN GÖLGESİ: GÖLGENİN SÖZÜ

Hande İçeli Acabay

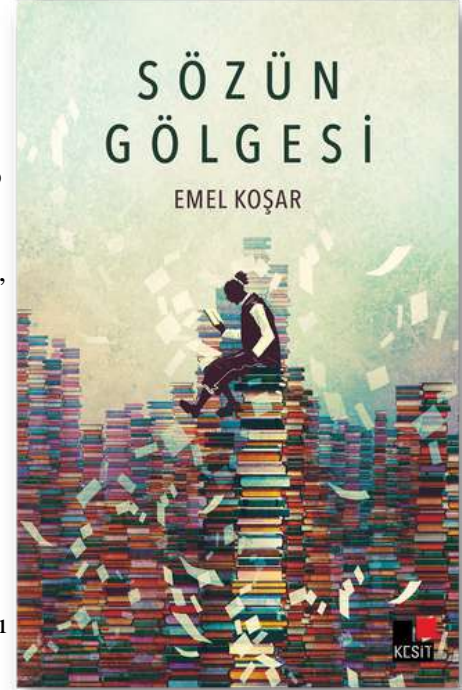
Kesit Yayınları tarafından yayımlanan Sözü Gölgesi Emel Koşar'ın 2010-2020 yılları arasında roman, senaryo ve deneme türleri üzerine kaleme aldığı yazılardan bir seçme niteliğinde. Sözü Gölgesi'nde Emel Koşar'ın Hüseyin Rahmi Gürpınar, Nahit Sırrı Örik, Orhan Pamuk, Levent Mete, Mine Söğüt, Tuğrul Tanyol'un eserlerini çeşitli açılardan incelediği, Mavi Anadoluculuk'a ve Sabahattin Eyüboğlu'na yönelik eleştirileri değerlendirdiği makalelerin yanı sıra edebiyat-medya ilişkisini ve edebiyatımızda kadının yerini sorguladığı deneme türündeki yazılar da yer alıyor.

Kitaptaki "Levent Mete'nin Rika'nın Beyninde Romanında Bilinçte Yolculuk", "Mine Söğüt'ün Beş Sevim Apartmanı'ndaki Cinler" ve "Masalcı Hanım Muhsine" (Hüseyin Rahmi Gürpınar'ın Gulyabani romanı üzerine yazılmıştır.) roman odaklı yazılar. "Nahit Sırrı Örik'in ve Zeki Demirkubuz'un Kıskanmak'ı" ve "Hüzünlü Bir Arayış Hikâyesi: Gizli Yüz" ise iki eserin (roman-film, hikâye-senaryo-film) karşılaştırılması üzerine kurulmuş yazılar.

"Denemeleriyle Tuğrul Tanyol: 'Zaman Geçirmek için Şarkı Söyleyen Bir Adamım Ben'" Tuğrul Tanyol'un hayata ve şiire dair denemelerini inceleyen bir yazı. "Mavi Anadoluculuk ve Sabahattin Eyüboğlu'na Eleştirel Bakışlar" diğer yazılara göre Emel Koşar'ın akademisyenliğini daha fazla hissettiren bir yazı. "Edebiyat ve Medya" ise edebiyat-medya ilişkisinin irdelendiği ve başta Aşk-ı Memnû olmak üzere romandan ekrana uyarlanan eserlerin incelendiği bir çalışma özelliği taşıyor.

Sözü Gölgesi'nde "Kıskançlık Rüzgârları", "Ataerkillik Her Yerde", "Tarihe Bir Dipnot" ve "Edebiyatımızda Kadının Yeri" adlı denemelerde kadının edebiyat dünyasındaki mücadelesi işleniyor. Koşar, ne sözü ne de kadınların gölgede kaldığını savunuyor. Okuyanı kâh sorgulayan kâh duygulandıran denemelerin kimyasında kadınlık var.

Emel Koşar'ın kaleminden çıkan yazılar onun şairliğinin de izlerini taşıyor. Emel Koşar, Sözü Gölgesi'ni "Tarihe Bir Dipnot"la "güçlü ve mutsuz kadının trajedisini" anlattığı "Kibele" şiiriyle bitiriyor. Sözü Gölgesi'nin gölgede kalmaması, okurla buluşması dileğiyle...

daimaedebiyat SOSYAL MEDYA HESAPLARIMIZA ÖZEL ETKİNLİK!
"Balkon" temalı küçürek öykülerinizi bu gönderi altına yorum olarak yazın, seçtiklerimizi mart sayımızda yayımlayalım. Son gün 20 Şubat.

#daimaedebiyat #edebiyatdefteri #edebiyatgündemi #edergi
#edebiyatseverler #edebiyatdergileri #edebiyatdaima #küçüreköykü

yaseminsifa Çekirdeğini, bardağını, tek kişilik demliğini krom tepsiye koydu, sinekliği açtı, daha önce gördüklerine benzemiyordu bu, hızlıca yere eğildi, dizini betona çarptı, sesini çıkarmadı, yamalı minderi altına çekti, etrafı eski salon perdesinden bozma brandayla çevrili paslı demir korkuluğun göz hizasındaki bile isteye dikmediği yırtığından, adamın ihtiyarı saçından tutmuş yalın ayak nasıl da sürüklediğini görebiliyordu. ❤️

haceraktasofficial Sevmeden "sevişmek" diyordu adam. Sağır bir kedi ve inatla açmayan menekşe uyuyordu balkon penceresinin önünde; hayatın bütün gürültülü trafiğine rağmen... ❤️

ulagin_cigli Mühürlü dedi o balkon, bir kitabın kapağı nasıl da mühürlenir ki... Bak, nefes alıyor satır arası panjurundan yorgun bir soluk sızıyor. Hem rengini kaybetmedi ki, onu da nerden çıkartıyorsun. O hep rengini korumak için var oldu. 🍷 ❤️

kyryktzhr Aylardır uykusuzca bazen umutsuz bazen umutla, bir ceylan gibi ürkekçe ve bir yiğit gibi cesurca durmadan dinlenmeden yazıp çizip okuyor bazen beğenmeyip siliyordu. O gün işte o gün neşeli bir peri yazdıklarına dokunuverdi kim bilir ne sihirli cümleler söyledi...
Aylar sonra cam balkonunda çiçekleriyle sakalasiyor keyifle çayını yudumluyordu

neribolat En şanslı düğmelerdi onlar! Balkonda yeni açmış kasımpatıları gibi; irili ufaklı, çeşit çeşit, rengarenk. Bir ölümsüzün ardından özgürlüğe atlayacaklardı; "ben senden sonra eksiyim!" diyerek. Neriman Bolat #küçüreköykü

dominokur Yatağın üzerindeki kıyafetleri ayağıyla yere fırlattı. Gözlerini aralarken etrafında tozlar uçtu. Pencerenin perdesine dokundu. Duvardaki gölgesine baktı. Balkondan son kez annesinin kahkahasını duydu.

pi.yale Yıllarca eziyet ettiği annesi en sonunda dayanamayıp bir başına kendi evini terk etti. Önce bir huzurevine daha sonra akrabalarından birinin evinde yaşamaya başladı. Adam annesinin izini buldu ve onu balkondan bile olsa görebilmek için evin karşısında nöbet tutmaya başladı.

n.pinaraksu Balkondaki çamaşır ipine astı kadın ömrünü.
Estikçe meltem, mis gibi koktu bembeyaz ömrü. Ve rüzgârla
çarpan balkon kapısını içeriden yüzüyle kilitledi
adam,dokunmadan,
öylece... Ve sonra dolu dolu yağdı yağmur kadının yüreğine.

etkinliksavar_guncesi BALKON

Otuz yıllık yaşantısı kapalı bir balkondan öteye geçememişti.
Dışarısı pisti, mikrop kaynıyordu. Kimi ruhlarsa, irin saçıyordu ve
çocukluğu öldüren şehvi arzular. İlk ve son kez çıkmıştı ekmek
almaya. Yıkanmaktan derisi kızarmış bedenini o gün bugündür
hapsetti bir balkona.
Elmas Tunç
#küçüreköykü

sevinccgungor Yıllardır inatçı bir o kadar da ısrarcı olan bir
misafiri vardı. Çok bunalmıştı. Artık gelmesini istemiyordu.
Geldiğinde planlarını alt üst edip, yaşama sevincini bitiriyordu
o lanet baş ağrıları.. Çırpınışları sonuç vermediğinde balkona
çıkartıp onu aşağı ittiğini ve kurtulduğunu hayal etti. Yaptı
da..Ama ortada bir sorun vardı; kendinin herşeyi sığdırdığı o
küçücük evine bir balkonu sığdıramamıştı müteahhit!!

ŞEYLER TARİHİ

İ. Usame YÖRDEM

Uzayan kaynaklar ve iltihaplı suratlarla yaşıyor işte, görüyorsun.
Bir akademik faciayı andırıyor ya, böylesi
Sabahları tersinden uyanan sözcükler için şimdi; okundukça hep aynı mesela.

Uzak doğu için uzak haritalar sonra
Ölmeden de hayatta kalılabileceğini göstermek için biraz da
Bana anlatacak şeyleri olanlar,
Bana ağlatacak şeyleri olanlarla hem sonra çökkün bir dudak kavisini, olduğumuz yere
bir ambulans lütfen, bir geniş kabin, bir dar havsala ve gayya,
Arası sonra, kültürlerin ve disiplinlerin ve şehirlerin ve insanların ve insanların yine de.

Bezirgân bir avcının soluması boynuma, böyle ölmek yok!
Evet, bunu diyerek ölmekten hemen önce, böyle ölmek yok!

Bir ağırlık birimi olarak kalbi ve Tavşanlı'yı, Emirdağlı tacirleri ve yolculuklarda hep
Üçüncü sınıf biletleriyle sıkışarak bir tuvalet kapısında ve uçakların sarımsı göğünde,
Suratlarımızı bizim değilmiş gibi takınarak ve sonra asarak birbirimizi, hosteslerin ve
muavinlerin garabetiyle şekillenen biletlerin isim kısmı olmasa da soy isim kısmında
hatalar,

Acaba sonrasının nasıl olduğunu bilmediğimiz hayata anıştırarak, beklemediğimiz
yerlerden gelen gollerin de tazyikli havasını böyle
İşte yalnız bir sözcüğün cümle yalnızlığı,
İkinin çift asal yalnızlığı ve tanrının yerine düşünmenin yalnızlığı,
Bir hikmet sonra, ileri yaşantılar ve üzüntü mavileriyle iç içe.

Belki de keder,
Seslendiğim yerde olmamanın kederi; ne tuhaf, ölürlen de böyle.